

ODKRYJ SWOJĄ HISTORIĘ NA chorwacja.hr

Pełna życia

Nie wypełniaj życia dniami – wypełnij dni życiem!

CHORWA CJA

E
U
20
20
H
R

Croatian Presidency of the
Council of the European Union

D. Rostuhar

M. Romulić & D. Stojčić

Chorwacja

Odkryj swoją historię

DOŚWIADCZ CHORWACJĘ | 4-27

ODKRYWAJ CHORWACJĘ | 28-107

ISTRIA. | 28-35

KVARNER. | 36-43

DALMACJA. REGION ZADARU. | 44-51

DALMACJA. REGION SZYBENIKA. | 52-59

DALMACJA. REGION SPLITU. | 60-67

DALMACJA. REGION DUBROWNIKA. | 68-75

LIKA – KARLOVAC | 76-83

CHORWACJA CENTRALNA. | 84-91

ZAGRZEB. | 92-99

SLAWONIA. | 100-107

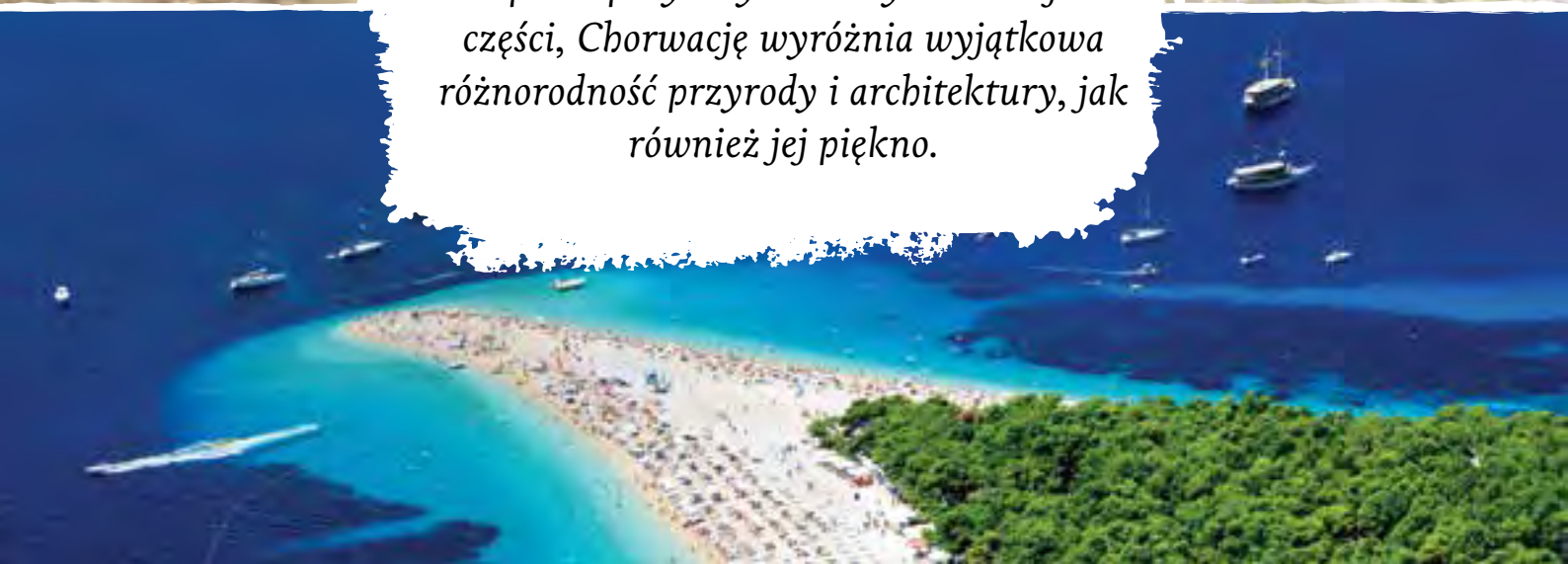
Wybierz miejsce dla siebie w Chorwacji i odkryj bogactwo jej różnorodności.

Pełna życia

*Od czarującego, nienaruszonego
wybrzeża chorwackiego po niesamowite
parki przyrody w kontynentalnej
części, Chorwację wyróżnia wyjątkowa
różnorodność przyrody i architektury, jak
również jej piękno.*

Niezależnie od tego jeżeli Cię przyciągają nienaruszone wyspy, prehistoryczne lokalizacje, próbowanie najlepszego lokalnego jedzenia i napojów albo sport, Chorwacja ma wiele do zaoferowania w miesiącach letnich, jak również przez pozostałą część roku.

Chorwacja jest doskonałym połączeniem żywej energii, której możesz się spodziewać po młodym kraju i ciepła, luzu i gościnności tradycyjnych dla basenu Morza Śródziemnego.

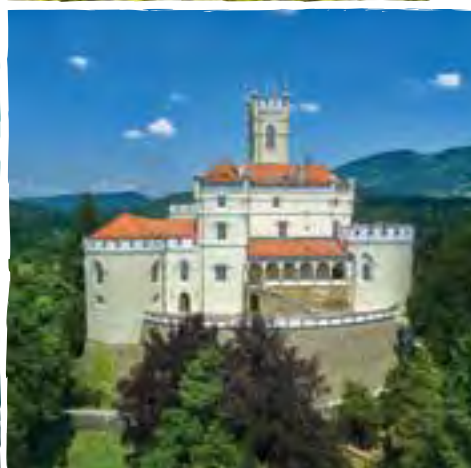
| 2 |

| 3 |

| 4 |

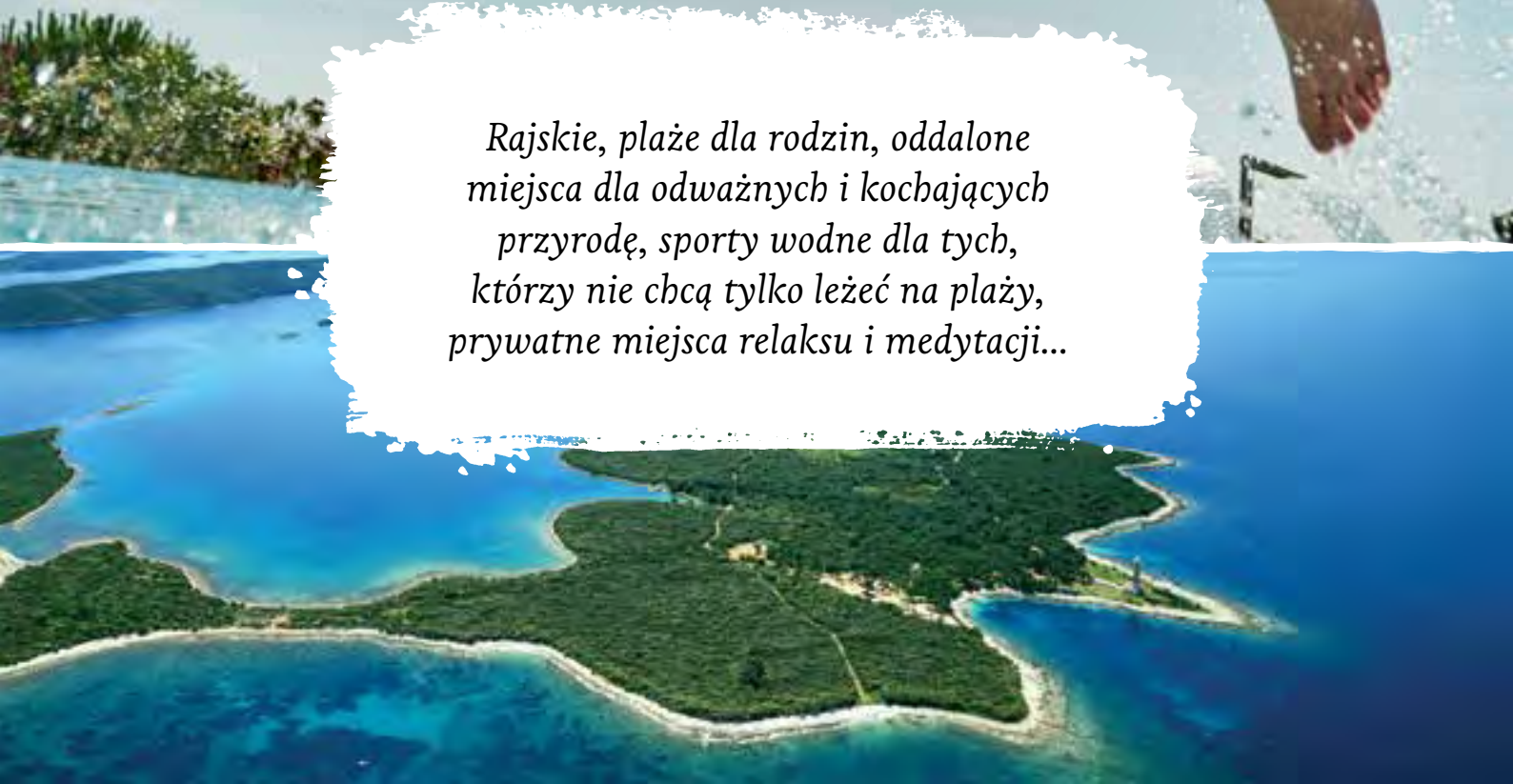

| 5 |

Petna stońca

*Rajskie, plaże dla rodzin, oddalone
miejsca dla odważnych i kochających
przyrodę, sporty wodne dla tych,
którzy nie chcą tylko leżeć na plaży,
prywatne miejsca relaksu i medytacji...*

Z 1244 wyspami Chorwacja ma najbardziej różnorodne wybrzeże w basenie Morza Śródziemnego, z plażami zadowalającymi potrzeby każdego gościa.

PIASZCZYSTY PLĄŻE

Piaszczyste plaże i mielizny oferujące wiele rozrywek dla dzieci i dorosłych to najbardziej popularne miejsca do opalania, pływania i relaksu z rodziną i przyjaciółmi. Rajska plaża na wyspie Rab, plaża Bačvice w Splicie, plaża Saharun na Dugim otoku, Lumbarda na Korčuli i Kukljica na wyspie Ugljan to tylko niektóre z najbardziej popularnych plaż piaszczystych w Chorwacji. Jeżeli szukasz czegoś bardziej spokojnego dla siebie, ale nadal chcesz czuć piasek pod stopami, odwiedź plażę Spiaza na wyspie Susak.

PLĄŻE ŻWIROWE

Większość plaż w Chorwacji to plaże żwirowe z krystalicznie czystym morzem i wieloma okazjami do rozrywek w wodzie, jak nurkowanie, jazda na skuterze wodnym, siatkówka albo popularna lokalna gra, picigin. Znana plaża Zlatni rat na wyspie Brač jest niewątpliwie najbardziej popularną chorwacką plażą, jednak o ten prestiżowy tytuł konkurują z nią plaża Punta rata w miejscowości Brela, plaża w Bańskiej na wyspie Krk i dubrownicka plaża Banje.

SAMOTNE PLĄŻE

Jeżeli idealnym miejscem do opalania jest plażą znajdująca się daleko od cywilizacji, to z pewnością znajdziesz swój kawałek raj. Zatoka Stiniva na wyspie Wyspa Vis jest najlepiej znaną samotną plażą w Chorwacji. Bardzo trudno jest się do niej dostać łodem, jednak wielu żeglarzy często ją odwiedza żeby cieszyć się ciszą i spokojnym morzem. Przyłodek Kamenjak na południu Istrii kryje wiele zatoczek i wysepek ze skalistymi albo piaszczystymi plażami, a jedna z najpiękniejszych chorwackich plaż, Lubenice, ukryta jest w jednej z zatok wyspy Wyspa Cres, otoczona stromymi skałami.

| 2. |

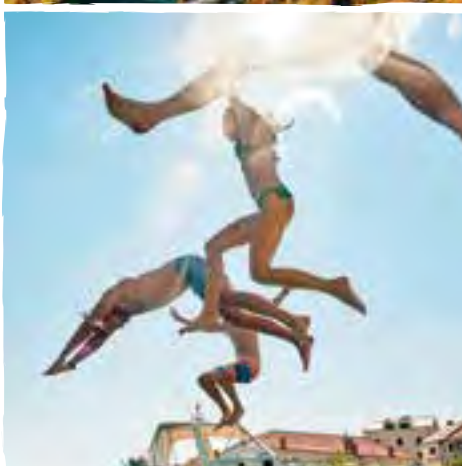
| 3. |

| 4. |

| 1. |

Pełna natury

Od nienaruszonego błękitnego morza do tajemniczych gór, czarujących parków narodowych po bujną dziczą, cuda przyrody, które kryje Chorwacja są tak samo różnorodne i bogate.

Chronione tereny w Chorwacji obejmują osiem parków narodowych, jednaście parków przyrody, dwa ściśle rezerwaty i siedemdziesiąt siedem rezerwatów specjalnych.

BRIONI

| Istria

Istria, Park Narodowy Brijuni to archipelag dwóch większych i dwunastu mniejszych wysp na zachodnim wybrzeżu Istrii. Brioni znane są z różnorodności wysp i dobrze zachowanej roślinności śródziemnomorskiej, a wyspy mogą się pochwalić również bezcennym dziedzictwem kulturowym pochodzącym z czasów rzymskich i bizantyjskich. Brijuni nie są zamieszkałe, ale przez cały rok oferują liczne atrakcje turystyczne.

KORNATI

| Dalmacja

Dalmacja Archipelag Kornati jest najgęstszym archipelagiem wysp w basenie Morza Śródziemnego, a w 1989 roku 89 wysp zostało uznanych za park narodowy. Wyjątkowy krajobraz i przepiękne naturalne zatoki zapierają dech w piersiach. Znane są z wysokich skał, niezwykłych kształtów i ubogiej roślinności, a labirynt skał i morza jest doskonały do pływania jachtem, żeglowania i tak zwanej turystyki robinsońskiej.

KRKA

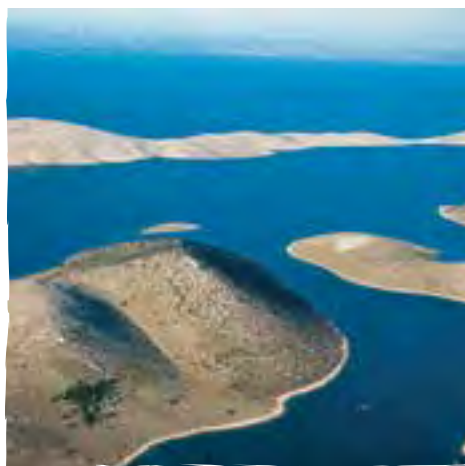
| Dalmacja

Park Narodowy Krka znajduje się na północny wschód od Šibenika, jest to naturalny fenomen krasowy, wyjątkowo bogaty w gatunki endemiczne. Główną atrakcją Parku Narodowego Krka jest siedem wodospadów, z których najbardziej znany jest Skardisnki buk, jeden z najpiękniejszych wodospadów wapiennych w Europie.

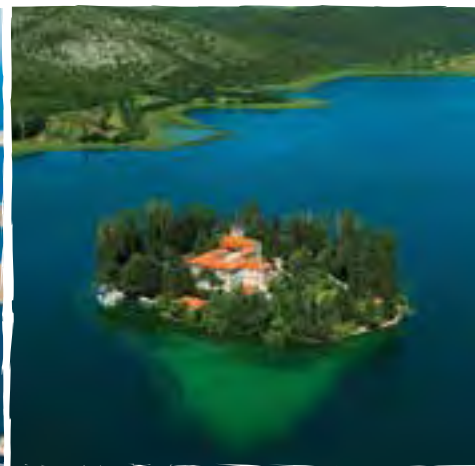
| 2. |

| 3. |

| 4. |

PAKLENICA| *Dalmacja*

Park Narodowy Paklenica znajduje się niedaleko od Zadaru, na południowych zboczach Velebitu, największego łańcuch górskiego w Chorwacji. W parku jest bardzo wiele form krasowych i jaskiń, a najbardziej atrakcyjne są dwie góry Velika i Mala Paklenica. Liczne gatunki roślin i zwierząt zachowały się dzięki warunkom klimatycznym.

RISNJAK| *Gorski kotar*

Park narodowy Risnjak w pobliżu miasta Delnice to teren górski pokryty lasem, znajduje się na północ od Rijeki. Poza tym, że jest siedliskiem licznych gatunków zwierząt, jest naturalnym zabytkiem hydrologicznym, ponieważ kryje w sobie źródło rzeki Kupy. W większości odwiedzają go miłośnicy przyrody, szczególnie gór, dla których największym wyzwaniem jest zdobycie najwyższego szczytu tego masywu.

PLITWICE| *Lika*

Park Narodowy Jeziora Plitwickie jest jednym z najlepiej znanych parków narodowych w Chorwacji i jedynym na liście światowego dziedzictwa przyrody UNESCO. Ten znany na całym świecie park znany jest z jezior, w które wpadają wodospady: składa się z 16 małych jezior połączonych wodospadami, które wytworzone zostały poprzez osadzanie szczególnego rodzaju wapnia. Park jest przepięknym i popularnym celem wycieczek przez cały rok.

| 5. |

| 6. |

| 7. |

| 8. |

PÓŁNOCNY VELEBIT| *Velebit*

Park Narodowy Północny Velebit znajduje się w północnej części łańcucha górskiego Velebit, największego łańcucha górskiego w Chorwacji, znajduje się tu wiele szlaków górskich. Park jest znany dzięki dwu formacjom krasowym, znanym jako Hajdučki kukovi i Lukina jama – ósmej najgłębszej jamie na świecie.

MLJET| *Dalmacja*

Park Narodowy Mljet znajduje się na wyspie o takiej samej nazwie, jest najważniejszym chronionym terenem w południowej Dalmacji. Obejmuje zachodnią, zalesioną część wyspy Mljet, ważną ze względu na bogatą roślinność śródziemnomorską i dziedzictwo kulturowe. Park znany jest ze względu na dwie zatoki, które dzięki wyjątkowo wąskim połączeniom z morzem uważane są za jeziora i dlatego otrzymały nazwę Veliko i Malo jezero.

| 9. |

| 10. |

| 11. |

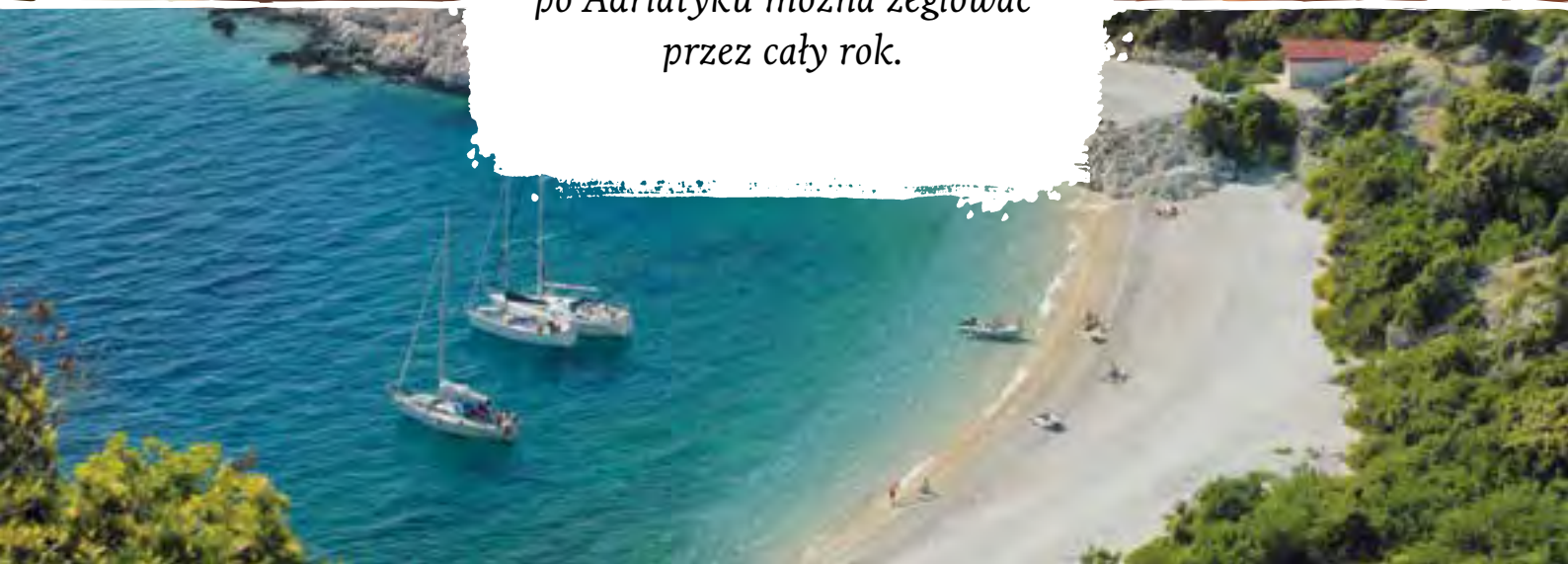
| 12. |

A close-up photograph of a man and a woman on a boat. The man has a beard and is smiling, looking towards the woman. The woman is also smiling and looking off to the side. The background shows the sea and a clear sky.

Pełna wysep, czekających na odkrycie

*Dzięki łagodnemu klimatowi
po Adriatyku można żeglować
przez cały rok.*

Setki pięknych wysp i wysepek z niewielkim ruchem, przepiękną przyrodą i wieloma fenomenami, gwarantuje zupełnie inny wypoczynek w basenie Morza Śródziemnego.

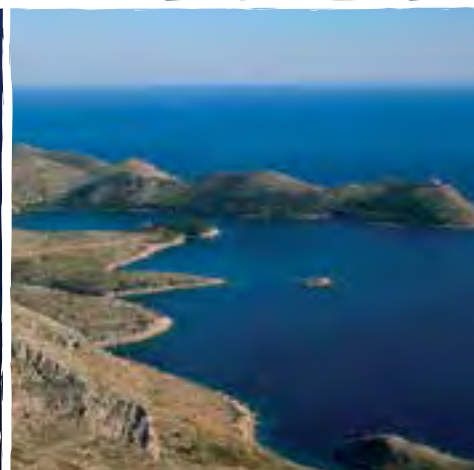
Dzięki spektakularnemu wybrzeżu liczącemu 5835 kilometrów od Istrii do Dubrownika, prawie 60 marinom i wyjątkowo czystemu morzu, chorwacki Adriatyk jest doskonałym miejscem na żeglugę.

| 2. |

| 3. |

| 4. |

| 5. |

| 6. |

| 6. |

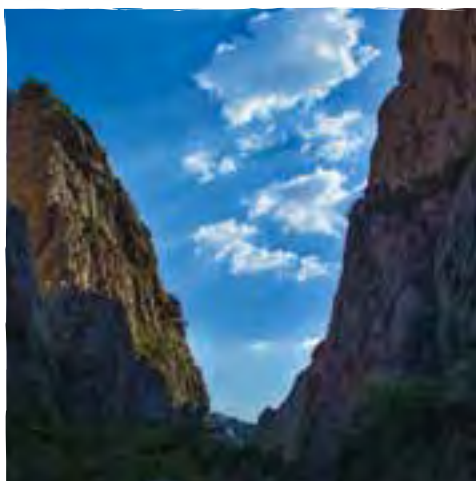
Pełna przygód

*Przyroda to przygoda sama w
sobie, a chorwacka przyroda
jest rozbijająco gościnna.*

Łagodny kontynentalny i śródziemnomorski klimat oferują liczne możliwości różnych aktywności w trakcie roku. Możesz jeździć rowerem albo chodzić po górach, nurkować albo skakać ze spadochronem, pływać na windsurfingu albo zdobywać szczyty gór; niech Cię prowadzi ciekawość. Gdziekolwiek pójdziesz, wspomnienia będą ciągle z Tobą.

Dzięki różnorodnej i zachowanej przyrodzie Chorwacja buduje wizerunek kierunku przygodowego i sportowego ze znacznym potencjałem dla wzrostu. Dzięki momentalnym wysiłkom Chorwacja zajęła wiodące miejsce wśród kierunków nurkowych w basenie Morza Śródziemnego i znajduje się wśród pierwszych pięciu kierunków na kajakarstwo morskie. Różne zawody organizowane są przez cały rok, a różnią się

od siebie intensywnością i trudnością od prostych i krótkich zawodów po długie i bardzowymagające. Uczestnicy i amatorzy, miłośnicy sportów ekstremalnych odkrywają piękno i dzikość gór i lasów, wysp i morza. Dlatego różnorodność terenu daje organizatorom niegraniczone możliwości planowania zawodów przygodowych i sprowadzania nowych form przygody do Chorwacji.

Petna tras rowerowych

*Chorwacja z sukcesem buduje
wizerunek wiodącego kierunku
rowerowego w basenie Morza
Śródziemnego dzięki swoim
niesamowitym zasobom przyrody.*

Miłośnicy jazdy na rowerze mogą się cieszyć przepięknym otoczeniem, zapachem kwiatów i świeżością wodospadów, śpiewem ptaków albo smakiem pitnej wody prosto ze źródła. Szlaki wiejskie, leśne i rowerowe przez winnice i przyrodę umożliwiają rowerzystom cieszenia się jazdą z dala o tłumów. Trasy rowerowe są jasno

oznaczone w parkach narodowych: Park Narodowy Jeziora Plitwickie ma jedną z najpiękniejszych tras rowerowych w Europie. Na rowerze można jeździć we wszystkich częściach Chorwacji. Przy niewielkim wysiłku nagrodą będzie widok na różnorodne krajobrazy: doliny i góry słonecznej Istrii, trasy przez zalesiony Gorski ko-

tar, zielone wzgórza Chorwackiego Zagorja, równiny Sławonii i Turopolja. Rowerzyści są witani również na wyspach. Mimo, że latem jest mniej zieleni, wyspy otoczone są czarującym błękitnym kolorem. Na pierwszym miejscu jest budowa nowych i modernizacja istniejących tras rowerowych, szczególnie w głównych miejscowościach.

| 2. |

| 1. | | 3. |

| 4. |

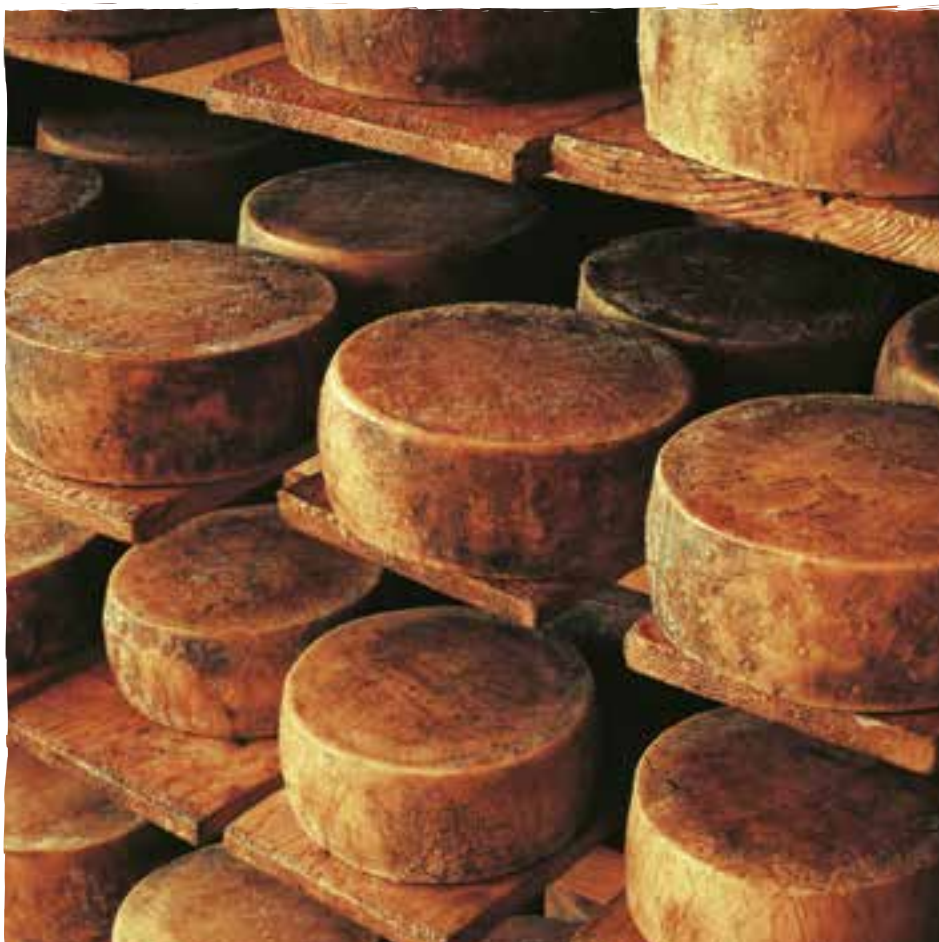
Pełna smaków

Kiedy świeże składniki skąpane w słońcu spotkają się w mieszance różnorodnych wpływów gastronomicznych, po prostu weźmiesz dokładkę. Na przód, zawsze jest miejsce na coś jeszcze.

Chorwacka kuchnia jest różnorodna i łączy różne regiony. Jej nowoczesna wersja pochodzi z czasów prasłowiańskich i prehistorycznych. Różnice w wyborze składników i sposobu przyrządzania są najbardziej widoczne przy porównaniu regionów na nadmorskich i kontynentalnych:

kuchnia kontynentalna rozpoznawalna jest dzięki prasłowiańskim korzeniom i niedawnym kontaktom z rozwiniętymi szkołami gastronomicznymi, węgierską, wiedeńską i turecką. Dominują produkty mięsne, ryby słodkowodne i warzywa. Region nadmorski charakteryzują wpływy greckie, rzymskie i iliryjskie oraz późniejsze wpływy kuchni śródziemnomorskich – włoskiej i fran-

cuskiej. Wyróżniają się liczne specjały z owoców morza (kalmarów, mątw, ośmiornic, krewetek, langust...) przygotowanych na różne sposoby, następnie oliwa z oliwek, szynka parmeńska, różne rodzaj warzyw, chorwackie wina jak malwazija, dingač i vrbnicka žlahtina oraz różne likiery, jak znane Maraschino.

Pełna historii i kultury

Od czasów pradawnych Chorwacja jest pełna niesamowitych dowodów na cuda powstałych dzięki pracy człowieka. Poznaj liczne lokalizacje historyczne i kulturowe i ciesz się człowieczeństwem, które nas jednoczy.

Chorwacja jest krajem, którego bogate dziedzictwo kulturowe nie odkrywa się tylko w murach licznych muzeów, galerii i kościołów, z których wiele znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO, jako zabytki kategorii zerowej.

O wiele więcej można odkryć w tym czarującym miejscu w basenie Morza Śródziemnego, gdzie nawet najkrótszy spacer staje się podróżą tysiąc lat wstecz, która prowadzi nas przez historię, która jest jednocześnie burzliwa, ekscytująca i sławna. Niezależnie od tego jeżeli spacerujesz po wąskich kamiennych uliczkach i przejściach, bawisz się w żywych portowych miastach Istrii,

Kvarneru, czy Dalmacji albo wspinasz na zielone serpentyny centralnej Chorwacji na bajkowe twierdze i zamki, każdy krok, który postawisz to doświadczenie, szczególnie dzięki połączeniu czterech kultur, które się przeplatają i uzupełniają, kultura Zachodniej, Wschodniej i Środkowej Europy i południowego ducha Morza Śródziemnego.

Pełna relaksu

*Tradycja turystyki uzdrowiskowej w
Chorwacji rozwinięta pod koniec XIX i na
początku XX wieku*

i pierwsze lokalizacje, gdzie oferowane usługi turystyki uzdrowiskowej, to uzdrowiska oraz tereny na wybrzeżu, gdzie panuje łagodny klimat. Wśród pierwszych kierunków turystyki uzdrowiskowej wymieniane są Opatija, Lošinj, Crikvenica, Lipik, Varaždin, a

wszystkie te miejsca charakteryzowało również bogate życie towarzyskie. Chorwacja dziś oferuje liczne wysokiej jakości pakiety i terapie, które obejmują dobrze wykształcony personel, a ceny usług leczniczych i medycznych są znacznie niższe w Chorwacji niż w

krajach sąsiednich. Łagodny klimat stwarza idealne warunki dla zdrowego życia, a lokalizacja geologiczna kraju i infrastruktura transportowa dają dodatkowe atuty dla turystyki uzdrowiskowej i leczniczej.

Petna możliwości

*Chodzi o ten obszar turystyki, który jest
tak samo ważny i reprezentowany w
kontynentalnej części kraju jak również na
terenach wybrzeża,*

ponieważ budowa infrastruktury i wielofunkcyjnych centrów kongresowych, jak również poprawa istniejących usług hoteli kongresowych umożliwiła Chorwacji wejście na ry-

nek turystyki kongresowej i dogoni konkurentów w przyciąganiu dużych korporacji i konferencji. Chorwacja pewnie wkracza również na rynki wyjazdów motywacyjnych i *team buildingu*,

gdzie została rozpoznana nie tylko jako kraj z różnorodną ofertą turystyczną, ale również ze względu na ciekawą ofertę i kreatywne, dobre programy.

| 2. |

| 3. |

| 4. |

| 5. |

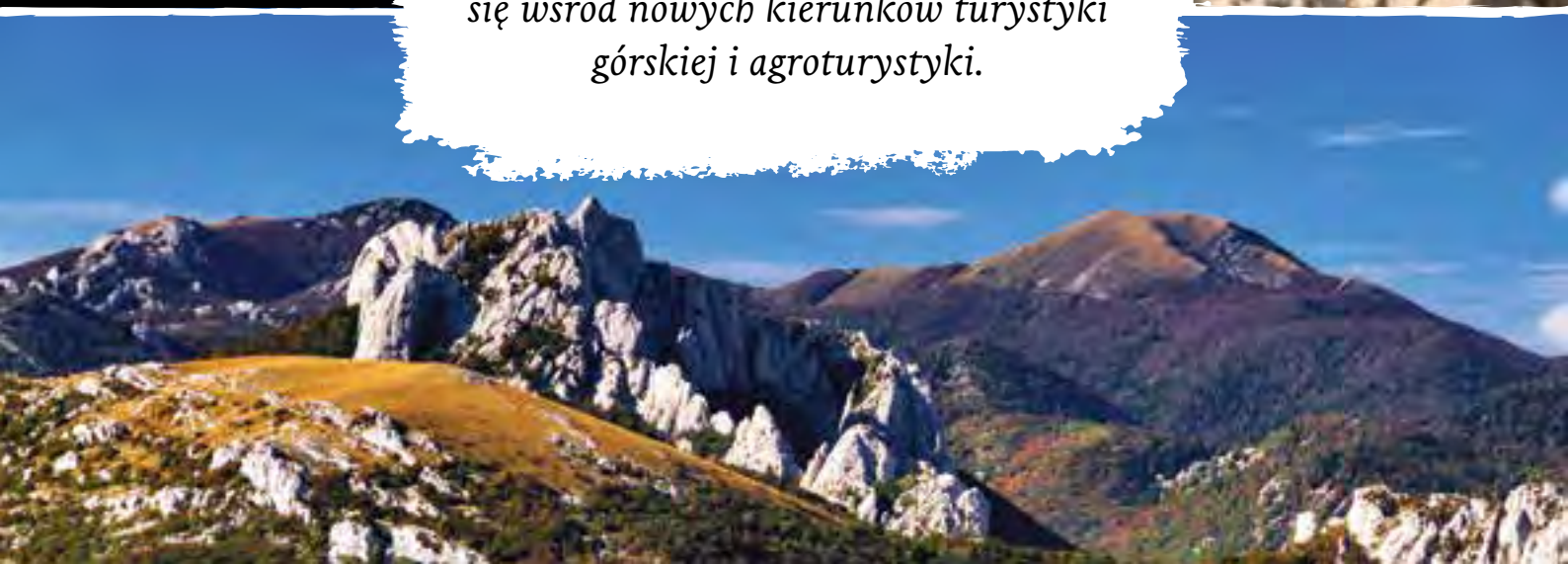
| 6. |

Pełna szlaków

Chorwację systematycznie klasyfikuje się wśród nowych kierunków turystyki górskiej i agroturystyki.

Różnorodność krajobrazowa Chorwacji i jakość oferty jedzenia autochtonicznego oraz win oparte są o kilka centrów górskich i rozpoznawalnych na arenie międzynarodowej wspólnot wiejskich i turystycznych z rosnącą liczbą zachowanych tradycyjnych wspólnot wiejskich. Oferta lokalnego wina i jedzenia, dbanie o świat zwierząt i dużo pitnej wody to dodatkowe korzyści, a wyksz-

tałcenie i współpraca młodych przedsiębiorców umożliwiają organizację, bogatszą i większą ofertę turystyczną, kiedy ogólnie mowa o gospodarstwach wiejskich i grupach kierunków. Wycieczki w przyrodzie, zdrowe otoczenie i zdrowe jedzenie coraz bardziej zachęcają lokalne gospodarstwa do tego, żeby się zajmowały turystyką i żeby się rozwijały jako kierunki agrotury-

styczne. Różne warunki klimatyczne, krajobrazy i zabytki to tylko niektóre atrakcje, które oferują centra agroturystyczne w Sławonii, Baranji, Srijemiu, Chorwackim Zagorju, Prigorju, Medimurju, Podravinie, Posavinie, Pokuplju, Moslavinie, Gorskim kotarze, Žumberku, Lice i Kordunie, na Istrii i Primorju Chorwackim i Dalmacji.

| 2. |

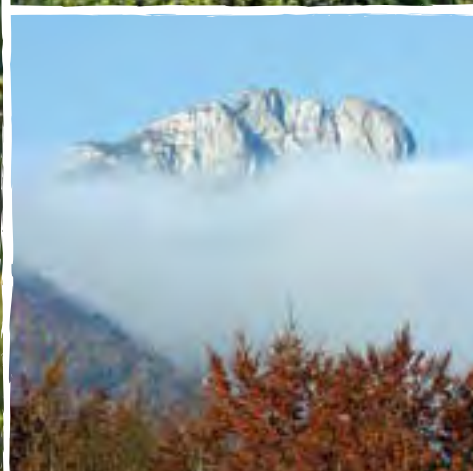
| 3. |

| 4. |

| 5. |

| 6. |

| 6. |

Istria.

Tam, gdzie sny stają się jawą.

Ten półwysep w kształcie serca, zanurzony głęboko w czystych, błękitnych wodach Adriatyku, to ukryty ogród piękna, brama do słonecznego i ciepłego regionu śródziemnomorskiego.

Nie wahaj się jej otworzyć, a wymarzony wypoczynek stanie się realny. Ten gościnny region o wyjątkowej kulturze na tak niewielkiej powierzchni w cudowny sposób łączy bogactwo różnorodności. Z jednej strony kryształicznie czyste morze, zatoki i porty, wesołe łodzie rybackie i rozgrzane kamienne uliczki oddają prawdziwy śródziemnomorski urok, z drugiej – czarująca kraina z malowniczymi, średniowiecznymi miasteczkami na wzgórzach w wewnętrznej części istrijskiego półwyspu tchnie spokojem i łagodnością, a krajobrazy nieodparcie przywodzą na myśl najpiękniejsze zakątki Toskanii czy Prowansji.

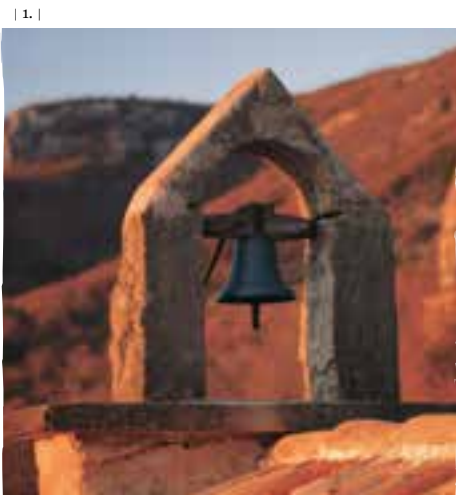
Odkryj krainę różnorodności, gdzie błękit i zieleń stanie się inspiracją

Podczas gdy na brzegu Adriatyku — w architekturze Puli, Rovinja, Vrsaru, Poreča, Novigradu, czy nawet Umagu rozpoznawalne są ślady antyku i spuścizna po panowaniu Wenecji, wewnątrz półwyspu można wyraźnie

poczuć ducha Europy Środkowej. Dlatego pamiętaj — Istria to nie tylko morze, słoneczne wybrzeże, romantyczne zatoczki i przystanie! Istria kusi wędrówkami po swoich przepięknych szlakach wiodących do średniowiecznych miasteczek, zdobiących jej górzysty pejzaż. Poznaj choćby jedno z nich. Czy będzie to Motovun, Grožnjan, Završje, Oprtalj, czy też najmniejsze miasto na świecie — Hum — spacer po ich kamiennych uliczkach stanie się czarodziejską podróżą przez zupełnie inną, niezwykłą historię. Podążaj uważnie tymi tajemniczymi uliczkami, prowadzącymi od masywnych bram miejskich aż do kamiennych ław w miejskich łozach. Później wstąp do kościółka na głównym placu i wejdź na dzwonicę, z której Istria objawi się na moment z całkiem nowej perspektywy. Mimo, że te średniowieczne miasteczka wydają się bliźniaczo do siebie podobne, każde z nich stanowi prawdziwy unikat. Dlatego bądź ciekawy! Przyjrzyj się bramom, herbom, oglądaj pałace, wejdź do wnętrza kościółków i odpocznij w chłodzie kapliczek. Tutaj zrozumiesz

ludowe podania o pracowitych rusalkach, które nocą budują i odnawiają ściany i o strzygach, które przynoszą nieszczęście. A jeśli spotkasz jakiegoś przechodnia, po prostu zatrzymaj go i zapytaj o wszystko, co tylko przyjdzie Ci na myśl. Ludzie tu są bardzo życzliwi i zawsze chętnie opowiedzą o Istrii — krainie, w której nawet największe odmienności współistnieją w zgodzie i harmonii, szcząc się swoją otwartością.

[7.]

[8.]

[9.]

Odszukaj ukryte skarby dziewiczej przyrody

Istria to prawdziwa ‘terra magica’. Obdarzona dziewiczą, nietkniętą przyrodą, której perłą są słynne wyspy Brijuni — jeden z najpiękniejszych archipelagów regionu śródziemnomorskiego, pełen rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Istria to kraina, której początek długiej i bogatej historii wyznaczają ślady dinozaurów. Smagana wiatrami ‘bura’ i ‘maestral’, pachnąca ginsterą, szałwią i lawendą, senna zapachem pinii, macierzanki, kocanki i tymianku, ma idealny klimat, w którym sezon kąpielowy trwa aż 5 miesięcy, jest więc wprost idealnym kierunkiem turystycznym.

Pamiętaj o skosztowaniu smaków Istrii! Spróbuj owoców morza, smakowitych trufli, złotych kropli miejscowej ‘Malvazji’, aromatycznego ‘Muškatu’ z Momjanu czy rubinowego ‘Teranu’ którym raczył się niegdyś sam Casanova. Te boskie smaki na zawsze będą się kojarzyć z innymi niezapomnianymi przeżyciami z Istrii. Dlatego nie śnij o wakacjach z marzeń. Obudź się na Istrii!

Spójrz na wyjątkowe skrzyżowanie cywilizacji, których kulturowe arboretum przez wieki tworzyli Histrowie, Celtowie, Rzymianie, Bizantyjczycy, Słowianie, Rzeczpospolita Wenecka, Cesarstwo Austro-węgierskie, a szybko odkryjesz, w czym tkwi sekret niezwykłości Istrii. Pamiętajś mit o Argonautach? Podążający bezskutecznie za Jazonem i skradzionym złotym runem mieszkańcy Kolchidy po dotarciu do brzegów Istrii, nie chcieli już wracać do swojej ojczyzny. Jest w niej coś magicznego, coś, czego nie spotyka się w żadnym innym miejscu regionu śródziemnomorskiego. Gdzie, jeśli nie tutaj znajdziecie miasto, które tak jak Rzym leży na siedmiu wzgórzach i pyszni się sławnym Amfiteatrem? Na jednym z tych wzgórz pewien strudzony węgierski król zapragnął zamienić swoje piękne szaty na zgrzebny habit zakonny i umrzeć w świętości, a nieśmiertelny Dante, zainspirowany krajobrazem, tworzył tu wersy swojej Boskiej Komedii. To Pula — największy ośrodek miejski, żywe serce Półwyspu

| 11. |

| 12. |

| 13. |

| 14. |

o historii liczącej 3 000 lat, jedyne miejsce w basenie Morza Śródziemnego, które może się poszczycić tak imponującą różnorodnością dziedzictwa kulturowego. Jej nazwa, tak jak i imię dane Półwyspowi, na którym powstała, nie bez powodu zostały zapisane w rodzaju żeńskim. Niezwykła Istria to od dawna znana czarodziejka o stu twarzach, która już od tysiącleci uwodzą przybyszy. Kto choć raz wpadnie w jej sidła, ten zapagnie na zawsze tu powracać!

PARK NARODOWY

Park Narodowy Brijuni — wyjątkowe dziedzictwo kulturowo-historyczne archipelagu składającego się z 14 wysp; dawniej słynna rezydencja Tity, dziś miejsce oferujące wypoczynek na wspaniałych plażach, zabytki z czasów antycznych, ZOO safari, golf, polo i najwyższej klasy ofertę gastronomiczną

| 15. |

PRZYRODA

Donji Kamenjak i Medulinski Archipelag — charakterystyczny krajobraz / **Gornji kamenjak** — charakterystyczny krajobraz / **Palud** — ornitologiczny rezerwat przyrody / **Kanał Limski** — rezerwat na morzu / **Las motovunski** — rezerwat leśny / **Istryjska flora** — charakterystyczny krajobraz

| 16. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Amfiteatr (Pula) — wspaniały antyczny zabytek z I w n.e., w czasach rzymskich miejsce walk gladiatorów z lwami, dziś jedyna w swoim rodzaju scena koncertowa i festiwalowa / **Bazylika Eufrazjusza (Poreč)** — kompleks sztuki wczesnobizantyjskiej z VI w, wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO / **Kościół św. Eufemii (Rovinj)** — monumentalny przykład architektury barokowej; bogaty zbiór dzieł sztuki i sarkofag patronki amiasta / **Istryjskie freski** — na Istrii znajduje się bardzo wiele zachowanych fresków, a większość z nich w kościołach na całym półwyspie / **Dvigrad** — pozostałości średniowiecznego grodu / **Śpiew na dwa głosy i gra na instrumentach według skali istryjskiej** — Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Ekomuzeum Batana** — Opiera się na dialogu ze społecznością i dbałości o lokalną tradycję kulturalną. Ekomuzeum składa się z centrum interpretacji, portu miejskiego, łodzi, niewielkiego warsztatu szkutniczego oraz tradycyjnej kantyny, dzięki czemu oferuje gościom możliwość poznania życia codziennego niewielkiej miejscowości rybackiej. Jest też jedynym chorwackim przedstawicielem w Rejestrze najlepszych praktyk dotyczących ochrony dziedzictwa niematerialnego UNESCO / **Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy** — Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy wpisane zostało na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości w 2018 roku. Sztuka budowy murków z kamienia obejmuje wiedzę i umiejętności potrzebne do wzniesienia kamiennych konstrukcji, poprzez układanie kamieni jednego na drugi, bez użycia innych materiałów, oprócz - w razie potrzeby - suchej ziemi.

| 18. |

| 17. |

WARTE ODKRYCIA

Groźnjan, Motovun — architektura, galerie, imprezy filmowe i muzyczne organizowane w bajkowej scenerii istryjskich miasteczek / **Labin** — średniowieczne miasto, którego ulice latem stanowią scenografię różnych imprez kulturalnych / **Szlaki winne i szlaki oliwne** / **Ścieżki rowerowe** — ponad 100 oznakowanych ścieżek o łącznej długości ponad 3.200 km

| 19. |

TURYSTYKA PLUS

Zielona Istria — podziwaj piękno nienaruszonej przyrody i odkrywaj wszystkie atrakcje agroturystryki, gospodarstw wypoczynkowych albo niewielkich hoteli rodzinnych i luksusowych willi.

| 20. |

GASTRONOMIA

Trufle, istryjska szynka wędzona 'pršut' oliwa z oliwek, specjały rybne i owoce morza, potrawy mięsne i rybne pieczone 'pod dzwonem' 'fritaja' ze szparagami, 'fuži' z gulaszem z dziczyzny, rakija 'biska' 'istarska juha' lokalne wina 'Teran' 'Refom' 'Istarska Malvazija'

| 21. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Groźnjan** / I. Biočina | 1. **Lupoglav** / D. Fabijanić | 2. **Umag** / I. Pervan | 3. **Novigrad** / M. Hlača | 4. **Kažun** / Z. Jelača | 5. **Pula** / I. Tomljenović | 6. **Rovinj** / I. Biočina | 7. **Wysepka Gaz** / R. Kosinožić | 8. **Fažana** / I. Tomljenović | 9. **Poreč** / B. Kačan | 10. **Pula** / I. Šeler | 11. **Motovun** / I. Biočina | 12. **Obserwatorium Višnjan** / Z. Tanocki | 13. **Śpiew na dwa głosy i gra na instrumentach według skali istryjskiej** / I. Pervan | 14. **Porer** / M. Ščerbe | 15. **Park Narodowy Brijuni** / I. Biočina | 16. **Kanał Limski** / I. Šeler | 17. **Poreč** / I. Pervan | 18. **Groźnjan** | 19. **Hum** / I. Biočina | 20. **Winnica** / I. Šeler | 21. **Trufle** / D. Fabijanić | 22. **Rovinj** / B. Kačan

| 22. |

Kvarner.

Tam, gdzie spotykają się różnorodności.

Wyobraźmy sobie idealny wypoczynek, kiedy wypływamy od brzegu w kierunku słonecznych wysp, a później wracamy szukając wytchnienia na szczytach nadmorskich wzgórz.

Słoneczną riwierę, kiedy tylko zechcemy, można po zaledwie 10 kilometrach drogi zamienić na ascetyczny spokój i rzeźkość górskich szczytów, gdzie towarzyszyć nam będą orły przednie, wilki i niedźwiedzie, a płuca wypełnią się świeżym powietrzem pachnących lasów. Odkryj Kvarner i Gorski kotar - tak bardzo różne obszary, tak blisko siebie leżące.

Wyruszamy z Riwierzy Opatijskiej...

Wędrowkę rozpoczniemy od cudownej Riwierzy Opatijskiej, 12-kilometrową ścieżką spacerową wzdłuż morza. Początki turystyki sięgają tu 1844 roku, kiedy pewien wizjoner, kupiec zboża zbudował pierwszy w Opatiji hotel – słynną dzisiaj willę „Angiolina”. Opatija jeszcze nie tak dawno aspirowała do miana jednej z najbardziej elitarnych miejscowości letniskowych Monarchii Austro-węgierskiej, a w jej księżde gości wpisanych jest wiele znanych nazwisk, od członków rodziny cesarskiej począwszy aż po artystów, naukowców i polityków, wśród których byli także Józef Piłsudski, Henryk

Sienkiewicz, Witkiewiczowie – ojciec i syn... Eleganckie wille, hotele, przepiękne ogrody i parki wiodą w stronę Rijeki, głównego miasta Primorja, dziś największego ośrodka handlowego i morskiego Północnego Adriatyku. Pod czujnym okiem wspaniałej twierdzy Trsat i najstarszego Sanktuarium Maryjnego w Chorwacji z klasztorem franciszkańskim, Katedrą św. Vita i z pewnością najbardziej znanej kaplicy wotywniej, Rijeka fascynuje, prócz swojej potęgi morskiej, jako miasto tętniące życiem kulturalno - naukowym i gospodarz największego karnawału w Chorwacji.

Wspaniałe pejzaże w błękitnie morza

Jeżeli jednak tęsknisz za czarem wysp i ciszą unoszącą się nad bezkresnym morzem, wypłynij ku błękitowi Kvarneru otoczonego mitycznymi wyspami Apsyrtosa z legendy o Argonautach: w stronę wysp Rab, Krk, Cres i Lošinj. Oprócz rozkoszy dla oczu – widoku biały od wiatru skał, zatok i zatoczek zanurzonych w błękitnie Adriatyku, słonecznych miasteczek z czarującymi

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

[9.]

kamiennym domami, prócz aromatycznego zapachu lawendy, szaławii, mirtu, pinii i niezwyklej flory z ponad 2 700 gatunkami roślin, wyspy te, niczym prawdziwa Arkadia, odkryją niewiarygodne bogactwo gatunków zwierząt. I kiedy w miasteczkach Lošinj, Osor na wyspie Cres i Baška czy nawet w Vrbiniku na Krku, na każdym rogu będziesz odnajdywać liczne pozostałości bogatego dziedzictwa kulturowego, takie jak słynna Bašćanska Ploča – rzeźbiona kamienna płyta, zabytek języka chorwackiego pochodzący z roku 1100, to z urwisk skał będziesz mógł obserwować stanowiska sępów płowych, a w wodach okalających wyspy podziwiać czarujący taniec fok i delfinów. Wszystkim poszukującym leczniczego i świeżego powietrza polecamy odwiedzenie Riwiery Crikvenicko-Vinodolskiej, która już od 1906 r. nosi oficjalny tytuł uzdrowiska klimatycznego, a przepiękny hotel ‘Therapia’, wybudowany w 1895 roku należy do najpiękniejszych budowli hotelowych na całym wybrzeżu Chorwacji.

Oaza spokoju i ciszy nieopodal morza

Niezapomnianych wrażeń dostarczą strome wzniesienia pasma górskiego Učka, które od strony lądu zamyka Istrię i zachodnią część Kvarneru, a szczególnie tamtejszy park przyrody. Przepiękne zielone tereny, położone zaledwie kilkanaście kilometrów od morza, ze względu na swoją wyjątkową wartość ekologiczną i koncentrację chronionych parków przyrody, są prawdziwymi oazami spokoju i ciszy, stają się też coraz częściej odwiedzanymi kierunkami turystycznymi w zimie. Jeśli wyruszysz w kierunku północnym, odwiedzisz Park Narodowy Risnjak w pobliżu miasteczka Delnice i liczne rezerваты autochtonicznej flory i zagrożonych gatunków zwierząt, rozrzucone wzdłuż przepięknego zielonego pasma gór. Wszystkie te miejsca są idealne dla tych, którzy tęsknią za odpoczynkiem i prawdziwym zjednoczeniem z przyrodą.

| 10. |

| 11. |

| 12. |

| 13. |

| 14. |

| 15. |

| 16. |

PARK NARODOWY

Risnjak — bogaty świat roślinny i zwierzęcy, zjawiska krasowe

| 17. |

PRZYRODA

Učka — park przyrody / **Źródła rzeki Kupy (Čabar)** — pomnik przyrody / **Park Angiolina I sv. Jakov (Opatija)** — zabytki architektury parkowej / **Fužine** — jeziora i jaskinie / **Zeleni vir** — geomorfologiczny rezerwat przyrody / **Japlenški vrh (Delnice)** — park krajobrazowy / **'Bijele i Samarske stijene' (Mrkopalj)** — ścisły rezerwat przyrody / **Vela draga** — geomorfologiczny pomnik przyrody / **Lopar (wyspa Rab)** — charakterystyczny krajobraz, przepiękna piaszczysta plaża o długości 1500 m / **Dundo (wyspa Rab)** — rezerwat leśny / **Fojiška-Podpredošćica (wyspa Cres)** — rezerwat ornitologiczny - ścieżki rowerowe, piesze i górskie / **Zeleni vir** — geomorfologiczny rezerwat przyrody

| 18. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Sanktuarium Matki Bożej (Trsat) — najstarsze Sanktuarium Maryjne w Chorwacji z klasztorem franciszkanów / **Miasto Rab** — średniowieczne kościoły i pałace patrycjuszów / **Bašćanska ploča (wyspa Krk)** — najcenniejszy zabytek piśmiennictwa chorwackiego zapisany głagolicą, pismem starosłowiańskim z XII w. / **Pałac Zrinskih (Čabar)** / **Muzeum I. G. Kovačića i amfiteatr (Lukovdol)** / **Vrbovsko** — ludowa architektura tradycyjna / **Śpiew na dwa głosy i gra na instrumentach według skali Chorwackiego Przymorza** — Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Przebierańcy 'Zvončari' z okolic miejscowości Kastav** — Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy** — Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy wpisane zostało na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości w 2018 roku. Sztuka budowy murków z kamienia obejmuje wiedzę i umiejętności potrzebne do wzniesienia kamiennych konstrukcji, poprzez układanie kamieni jednego na drugi, bez użycia innych materiałów, oprócz - w razie potrzeby - suchej ziemi.

| 19. |

| 20. |

WARTE ODKRYCIA

Riwiera Opatijska — trasa spacerowa długości 12 km biegnąca wzdłuż morza / **Wyspa Košljun** — prawdziwy raj dla duszy, bogata roślinność — park krajobrazowy / **Lubnice (wyspa Cres)** — małe miasteczko na wzgórzu na wysokości 378 m n.p.m. / **Osor** — miasto o bogatej historii, znane z wieżorów muzycznych / **Turystyka uzdrowiskowa** — Opatija, Crikvenica (Thalassoterapia), Lovran (leczenie chorób układu kostnego) Wellness, turystyka kongresowa / **Obserwacja delfinów** — akwen wokół wysp Cresk i Lošinj / **Obserwacja ptaków** — w Parku Przyrody Učka, rezerwat ornitologiczny Kruna i Podokladi (wyspa Cres)

| 21. |

TURYSTYKA PLUS

Narciarstwo — Platak / Myšlistwo, wędkarstwo, rafting, kajakerstwo górskie, paralotniarstwo, jazda konna, windsurfing, spadochroniarstwo, paralotniarstwo, sporty samochodowo-motorowe, wake-boarding, jazda na rowerach, nurkowanie, żeglownianie

| 22. |

GASTRONOMIA

Kvarnerskie krewetki, domowe makarony 'šurlice' (Kršk), jagnięcina z Cresu, specjały z czereśni, szparagów i kasztanów (Lovran), lokalne wina 'Vrbnička Žlahtina' (Kršk) i 'Trojiščina' (wyspa Susak), Ciasto zwane 'Rapska torta' / Dziczyzna, żaby, grzyby, ryby słodkowodne, góralskie likiery, rakija ze śliwek i gruszek, miód z Velebitu

| 23. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Mali Lošinj** / D. Kalogjera | 1. **Bijele i Samarske stijene** / G. Šafarek | 2. **Vrbanik** / D. Mance | 3. **Opatija** / P. Trinajstić | 4. **Rijeka** / I. Biočina | 5. **Kastav** / I. Pervan | 6. **Mrkopalj** / D. Rostuhar | 7. **Wyspa Rab** / D. Fabijanić | 8. **Wyspa Krk** / R. Kosinožić | 9. **Wyspa Cres** / R. Kosinožić | 10. **Opatija** / S. Gulić | 11. **Mali Lošinj** / I. Biočina | 12. **Wyspa Rab** / M. Ščerbe | 13. **Lubnice, Cres** / D. Fabijanić | 14. **Trsat** | 15. **Opatija** / I. Biočina | 16. **Učka** / L. Tambača | 17. **Risnjak** | 18. **Bijele i Samarske stijene** / G. Šafarek | 19. **Bašćanska ploča (wyspa Krk)** / S. Gobbo | 20. **Lubnice, Cres** / M. Ščerbe | 21. **Delfiny** / M. Jelavić | 22. **Gorski kotar** | 23. **Krewetki** / B. Prezelj | 24. **Dobrinj** / R. Kosinožić

| 24. |

DALMACJA. REGION

Zadaru.

Początki kultury chorwackiej.

Obszar regionu zadarskiego, ze swoim centrum - liczącym trzy tysiące lat Zadarem - miastem z największym zbadanym przez archeologów rzymskim forum po wschodniej stronie Adriatyku i niezapomnianymi romańskimi Kościołami św. Donata,

św. Anastazji i św. Chryzogona oraz najstarszym chorwackim miastem królewskim, pobliskim Ninem, który szczyli się najmniejszą katedrą na świecie (kościół św. Krzyża ma długość zaledwie 36 kroków!), lepiej niż jakakolwiek księga opowiada o początkach chorwackiego dziedzictwa kulturowego.

Odkryj trzy tysiąclecia wspaniałej historii Zadaru

Zadar, dawnej główny ośrodek ilirskiego plemienia Liburnów i stolica Dalmacji, to miasto, o którego bogatej kulturze duchowej i materialnej najlepiej świadczą zachowane mury obronne i liczne obiekty sakralne, które wienczy symbol miasta - Kościół św. Donata z IX wieku, najbardziej monumentalna chorwacka budowla z okresu wczesnego średniowiecza. Pod opieką aż czterech świętych: Zoila, Symeona, Chryzogona i Anastazji, Zadar, oprócz swojego bogatego dziedzictwa archeologicznego i historycznego, pieczoło-

wicie strzeżonego przez minione stulecia, szczyli się też faktem, że właśnie tutaj utworzono, już w 1396 roku, najstarszy chorwacki uniwersytet. Zadar, pełen wyjątkowych i bogatych zbiorów, bibliotek i znaczących skarbów kultury sakralnej to również miasto, gdzie powstała pierwsza chorwacka powieść i gdzie drukowano pierwsze Wysepka Gazety w języku chorwackim.

Miejsce prawdziwie boskiej inspiracji

Chociaż na pierwszy rzut oka dosyć nieskromnie nazywany obszarem prawdziwie boskiej inspiracji, region zadarski rzeczywiście jest krainą niepowtarzalnego piękna przyrody, o czym najlepiej świadczy liczba aż pięciu znajdujących się tutaj parków narodowych. Dzięki górcom, jeziorom i wodospadom, dzięki kanionom, ścianom skał i jaskiniom, dzięki błękitowi morskiej toni otulającemu szereg najpiękniejszych wysp z przystaniami i romantycznymi plażami, obszar ten

[1.]

[2.]

[3.]

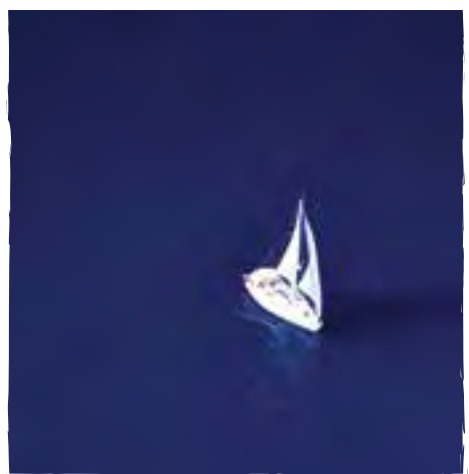
[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

[9.]

zawsze łatwiej było namalować pędzlem niż opisać słowami. Przy dźwiękach organów morskich - architektonicznego cudu na zadarskim nabrzeżu, z którego, jak powiedział Alfred Hitchcock, można zobaczyć najpiękniejszy zachód słońca, trzymając w dłoni kawałek znakomitego owczego sera z Pagu i kieliszek słynnego 'Maraschino' - likieru z miejscowego gatunku wiśni maraska, z pewnością będziesz się rozkoszować pięknem krajobrazów i smakiem owoców tej krainy - miejsca niepowtarzalnych boskich inspiracji.

| 10. |

| 11. |

| 12. |

| 13. |

| 14. |

| 15. |

| 16. |

| 19. |

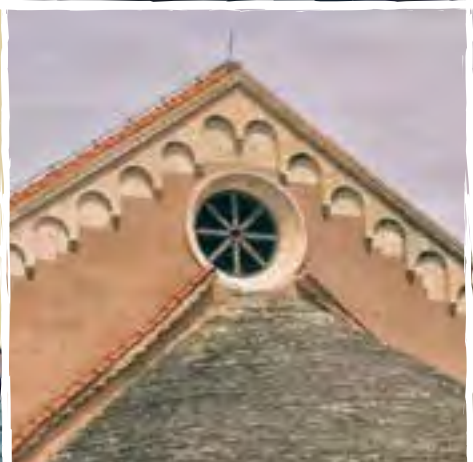
| 17. |

| 20. |

| 18. |

| 21. |

PARK NARODOWY

Park Narodowy Paklenica — wqwozy i bogactwo flory i fauny

| 22. |

PRZYRODA

Saljsko polje (wyspa Dugi Otok) — charakterystyczny krajobraz / **Kanion rzeki Zrmanja** — charakterystyczny krajobraz / **Telašćica** — park przyrody z największym, najpiękniejszym i najbardziej bezpiecznym portem naturalnym na Adriatyku / **Vransko jezero** — park przyrody / **Velebit** — park przyrody

| 23. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Kościół św. Donata (Zadar) — symbol miasta Zadaru / **Kościół św. Krzyża (Nin)** — najmniejsza katedra na świecie / **Koronkarstwo na wyspie Pag** — Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Nieme kolo z Dalmatyńskiej Zagory** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Śpiewanie klap** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Układ obronny Zadaru** — Mury miejskie z szeregiem baszt, zewnętrzną twierdzą Forte i monumentalną lądową bramą miejską są arcydziełem architektury renesansowej XVI wieku, które zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO / **Dawne i stare lasy bukowe** — Park Narodowy Paklenica - Wyjątkowość tego piękna przyrody opiera się o autentyczność, położenie geograficzne, starość, oryginalność oraz wielkość dawnych i starych lasów bukowych w Parku Narodowym Północny Velebit, które zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO, co stanowi potwierdzenie faktu, że Chorwację można zaliczyć do najbogatszych, pod względem bioróżnorodności, krajów w Europie / **Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy** — Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy wpisane zostało na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości w 2018 roku. Sztuka budowy murków z kamienia obejmuje wiedzę i umiejętności potrzebne do wzniesienia kamiennych konstrukcji, poprzez układanie kamieni jednego na drugi, bez użycia innych materiałów, oprócz - w razie potrzeby - suchej ziemi.

| 25. |

| 24. |

WARTE ODKRYCIA

Pag — architektura miasta, słynne koronki, tzw. paška čipka / **Wyspy Ugljan i Pašman** — architektura kamiennych domów na wyspach

| 26. |

TURYSTYKA PLUS

Ścieżki rowerowe, myślistwo, jazda konna, rybołówstwo, rafting, bungee jumping, off road Velebit, pływanie na desce, kitesurfing, paralotniarstwo

| 27. |

GASTRONOMIA

'Paški sir', jagnięcina, sól z Pagu i Ninu, szynka 'pršut' z Posedarije, 'ninski šokol', likier 'Maraschino', czerwone wino 'Rose' z Benkovca

| 28. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: Zadar / A. Gospić | 1. Zadar / I. Biočina | 2. Pozdrowienie słońca / S. Gobbo | 3. Nin / S. Gobbo | 4. Zadar / M. Romulić & D. Stojčić | 5. Wyspa Dugi otok / A. Gospić | 6. Wyspa Dugi otok / I. Pervan | 7. Park Narodowy Paklenica / A. Gospić | 8. Novigrad koło Zadaru / I. Čorić | 9. Molat / I. Pervan | 10. 11. Zadar / I. Čorić | 12. Zadar / L. Esenko | 13. Wyspa Dugi otok / A. Gospić | 14. Zadar / A. Gospić | 15. Galešnjak / I. Pervan | 16. Wyspa Pag / S. Četković | 17. Zadar / B. Kačan | 18. Zadar / I. Biočina | 19. Wyspa Dugi otok / A. Gospić | 20. Zadar / B. Prezelj | 21. Zadar / I. Biočina | 22. Park Narodowy Paklenica / L. Tambača | 23. Jezioro Vransko / D. Peroš | 24. Nieme kolo z Dalmatyńskiej Zagory / I. Pervan | 25. Wyspa Dugi otok / B. Kačan | 26. Koronkarstwo / Z. Ramničar | 27. Wyspa Pašman / A. Gospić | 28. Ser z wyspy Pag / S. Surać | 29. Wyspa Pag / I. Pervan

| 29. |

DALMACJA. REGION.

Szybenika.

*Tam, gdzie łatwo
znaleźć perłę.*

Wody otaczające Szybenik, będące prawdziwym rajem dla żeglarzy, oprócz dzikiego piękna białego krasowego kamienia i lazuru czystego morza szczycą się aż 240 wyspami i skalnymi wysepkami wyrastającymi z morza.

Każda z nich kryje jakąś tajemnicę. Chcąc poznać najbardziej znanych poławiaczy koralu na Adriatyku, należy popłynąć na Zlarin, jeśli zaś interesują Cię miejsca znane z połowów morskich gąbek, odwiedź wyspę Krapanj. Jeśli jednak pragniesz zobaczyć coś zupełnie niespotykanego, wypłynij na pełne morze i odkryj archipelag Kornati.

‘Bogowie chcieli ukoronować swoje dzieło i ostatniego dnia tworzenia z łez, gwiazd i tchnienia morza stworzyli Kornati’, napisał pewnego razu George Bernard Shaw podziwiając piękno archipelagu. O tym najliczniejszym łańcuchu wysp w basenie śródziemnomorskim wystarczy powiedzieć tylko to, że tych boskich, skamieniałych w morzu gwiazdnych łez jest dokładnie tyle, ile dni w roku. Tutaj naprawdę mają sens słowa: ‘Jedna wyspa na jeden dzień w roku’, a z 365 cudownych wysp ponad 150 tworzy jeszcze jedną szczególną

całość: Park Narodowy Kornati. Koronkowa sieć pionowych skał, zbieleńszych od szlachetnej adriatyckiej soli i wmaganych wiatrem, które pionowo zanurzają się w błękit morza, to widok nie dający się porównać z czymkolwiek, a małe przystanie, romantyczne zatoczki i ukryte plaże stanowią prawdziwy żeglarski raj dla współczesnych Robinsonów pragnących kontaktu z dziewiczą przyrodą.

Od wspaniałych wodospadów rzeki Krki do Szybenika, miasta króla Krešimira

Podążając bajkowymi ścieżkami cudownego krasowego królestwa rzeki Krki w stronę morza, zbliżamy się do celu – wkrótce dane nam będzie uchylić bramy najlepiej zachowanego naturalnego portu na środkowym Adriatyku i poznać dumny gród króla

Krešimira - Szybenik. Na tym zielonym szlaku, oznaczonym pozostałościami prehistorycznych osad, na cudownej przestrzeni (będącej siedliskiem ponad 222 gatunków ptaków i szczytującą się jedynym centrum sokolniczym w Chorwacji), urokliwa rzeka Krka przelewa swoje szlachetne wody aż przez siedem wodospadów.

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

[9.]

Właśnie między najpiękniejszymi z nich - wodospadami Roški Slap i Skradinski Buk, człowiek swoimi rękoma ukoronował piękno przyrody dwiema słynnymi budowlami: prawosławnym monastylem św. Michała Archaniola i klasztorem Visovac. I tak jak mityczny Avalon, bajkowo położony na wysepce wynurzającej się ze szmaragdowego jeziora utworzonego przez rzekę Krka, franciszkański klasztor Visovac jest miejscem z bogatą biblioteką, dziełami sztuki i mnóstwem cennych zabytków.

Zachwycające dziedzictwo kulturowe tysiącletniego miasta

Szybenik, po raz pierwszy wspomniany w 1066 roku w dokumentach chorwackiego króla Petra Krešimira IV, od którego do dzisiaj nazywany bywa grodem Krešimira, to miasto, które założyli przed ponad tysiącleciem Chorwaci. Spacerując jego ulicami i placami ujrzemy jak na dłoni największe dzieła sztuki Dalmacji. A jeżeli tylko znajdziesz się tutaj latem, we właściwym momencie, to na tych samych ulicach i placach będziesz mieć możliwość obejrzenia Międzynarodowego Festiwalu Dziecięcego, festiwalu 'Wieczory Dalmatyńskiej Szansony' i malowniczych Targów Średniowiecznych. Dumne z potęgi swoich twierdz i wież, miejsce urodzenia Fausta Vrančića – wynalazcy spadochronu, Szybenik jest jednak najbardziej znany ze swego najcenniejszego zabytku sakralnego, gotycko – renesansowej Katedry św. Jakuba (XV i XVI w.), której biała, kamienna kopuła niczym korona unosi się nad miastem. Budowana przez ponad sto lat rękami mistrzów, z kamienia dostarczanego wyłącznie z wysp Brač i Korčula, katedra ta ze względu na swój oryginalny sposób budowy – przy użyciu wielkich kamiennych płyt - została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Unieś wzrok na tę śmiałą konstrukcję, tak wyjątkową w historii architektury europejskiej i patrząc z zapartym tchem na innowacyjne dzieło mistrza Juraja Dalmatyńczyka pomyśl, jak w XV wieku, bez użycia zaawansowanej

techniki, a co dopiero nowoczesnych dźwigów, udało się stworzyć tak monumentalne, beczkowate sklepienie i kopułę bez wykorzystania drewna i dachówek, z samych tylko czystych, wielotonowych kamiennych bloków ułożonych w kamiennych żebrach! Przyznaj – to doprawdy robi wrażenie! Przyjrzyj się przy okazji chrzcielnicy, później pięknej, trójlistnej renesansowej fasadzie i słynnemu fryzowi z 88 głowami oplatającemu zewnętrzne ściany absydy katedry. Wtedy zrozumiesz, w czym tkwi niezwykłość Kościoła św. Jakuba i dlaczego słusznie nosi on tytuł najpiękniejszej dalmatyńskiej katedry i najpiękniejszej budowli sakralnej w Chorwacji.

Czar prawdziwej kuchni dalmatyńskiej

Na koniec skosztuj miejscowej kuchni, szczególnie słynnych szybenickich muszli (zwanymi 'šibenske dagnje') łowionych w miejscu, gdzie Zielona Piękność – Krka - wpada do Adriatyku i wypij łyk miejscowego wina 'Babić' pochodzącego z pobliskich winnic w miejscowości Primošten. Z racji swojego piękna, niezwykłości położenia geograficznego i nieurodzajnej ziemi, na której na przekór morskim wiatrom rośnie winorośl, winnice te stały się symbolem pracowitości ich właścicieli. W hallu gmachu Organizacji Narodów Zjednoczonych właśnie obraz tych winnic w stu językach sławi piękno tej ziemi!

PARKI NARODOWE

Park Narodowy Kornati — najliczniejszy pod względem wysp archipelag w basenie Morza Śródziemnego / **Park Narodowy Krka** — fenomen przyrodniczy i krasowy

| 14. |

PRZYRODA

wyspa Krapanj — najniższa zamieszkała wyspa w Chorwacji

| 15. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Katedra św. Jakuba (Szybenik) — renesansowa katedra z XV i XVI w. (wpisana na Listę UNESCO) / **Bribirska glavica** — znalezisko archeologiczne, XVI i XVII w. / **Twierdza na wzgórzu (Knin)** — twierdza obronna z IX w. / **Ekspresja muzyczna Ojkanje** — Lista niematerialnego dziedzictwa kulturalnego, która potrzebuje pilnej ochrony / **Nieme kolo z Dalmatyńskiej Zagory** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Śpiewanie klap** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Twierdza św. Nikola** — W celu obrony Šibenika przed flotą osmańską w połowie XVI wieku, na skalistym grzbiecie i na samym wejściu do kanału šibenicznego wzniesiono odizolowaną twierdzę w kształcie trójkąta rozmieszczoną na trzech poziomach. Twierdza została wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO / **Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy** — Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy wpisane zostało na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości w 2018 roku. Sztuka budowy murków z kamienia obejmuje wiedzę i umiejętności potrzebne do wzniesienia kamiennych konstrukcji, poprzez układanie kamieni jednego na drugi, bez użycia innych materiałów, oprócz - w razie potrzeby - suchej ziemi.

| 17. |

| 16. |

WARTE ODKRYCIA

Szybenik — twierdza św. Michała, św. Jana, Barone i św. Mikołaja / **Wyspa Visovac** — klasztor franciszkanów

| 18. |

TURYSTYKA PLUS

Rafting (Krka), bungee jumping (Most Szybenicki), rybołówstwo, żeglarstwo, ścieżki rowerowe, łowiectwo, jazda konna, safari, pływanie na desce, kajakarstwo, trekking, wycieczki górskie

| 19. |

GASTRONOMIA

Szynka wędzona 'pršut' z Drniša, czerwone wino 'Babić' z Pimoštenu, ciasto zwane 'Skradinska torta'

| 20. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Park Narodowy Kornati** / S. Surać | 1. **Wyspa Visovac** / Z. Tanocki | 2. **Szybenik** / I. Pervan | 3. **Szybenik** / B. Prezelj | 4. **Tribunj** / I. Pervan | 5. **Primošten** / M. Hlača | 6. **Park Narodowy Kornati** / I. Biočina | 7. **Szybenik** / D. Fabijanić | 8. **Wyspa Purara** / B. Kačan | 9. **Knin** / S. Gobbo | 10. **Szybenik** / Twierdza Kultury Szybenik | 11. **Park Narodowy Krka** / I. Biočina | 12. **Szybenik** / D. Fabijanić | 13. **Wyspa Zlarin** / Z. Sunko | 14. **Park Narodowy Kornati** / I. Biočina | 15. **Morskie gąbki, Krapanj** / S. Gobbo | 16. **Korale, Zlarina** / I. Pervan | 17. **Park Narodowy Krka** / I. Biočina | 18. **Wyspa Visovac** / I. Biočina | 19. **Łódź** / S. Surać | 20. **Drniš** / D. Fabijanić | 21. **Szybenik** / I. Pervan

| 21. |

DALMACJA. REGION

Split.

*Tam, gdzie
królestwo to nie tylko słowo
określające przyrodę.*

Kiedy w roku 305 rzymski cesarz Dioklecjan, panujący nad prawie całym ówczesnym światem, postanowił zbudować wiejską posiadłość i spędzić w niej resztę swojego życia, nie wahał się długo, w którym miejscu ją wznieść.

W sercu Dalmacji, w dobrze chronionej zatoce rodzinnego Aspalathos (Splitu), bronionego od strony morza przez wyspy, a od lądu pasmem wysokich gór, Dioklecjan wizjonersko nakreślił szczególnie punkt na mapie Adriatyku - przyszłe miasto Split.

Wspaniałe miasto cesarza rzymskiego

Oddalony był zaledwie 6 kilometrów od ówczesnej kosmopolitycznej Salony, stolicy rzymskiej prowincji Dalmacji, która w tym czasie liczyła prawie 60 000 mieszkańców. Otrzymał mocne mury obronne, liczne wieże, świątynie, pałace, termy, dzięki czemu stanowi dzisiaj największy kompleks architektury antycznej w Chorwacji. Była to rezydencja nie mająca sobie równych w ówczesnej sztuce budowlanej. I mimo, że siedemnaście wieków istnienia i bezustannego funkcjonowania pozbawiło go wielu pierwotnych kształtów, w zamian za to wzbogacił się o inne

późniejsze osiągnięcia architektoniczne i artystyczne. Wśród nich, o ironio losu, jest przepiękne mauzoleum ostatniego rzymskiego cesarza - poganina, które stało się podwaliną części katolickiej katedry pod wezwaniem Świętego Dujma - męczennika zabitego właśnie przez Dioklecjana, ze słynnymi drewnianymi wrotami z drzewa orzechowego - dziełem mistrza Andriji Buviny z roku 1214. Szczęśliwie wychodząc z zawieruchy dziejów, funkcjonując w głębokiej symbiozie z miastem jako jego gęsto zamieszkane centrum historyczne pełne pięknych kamiennych pałaców, rezydencja Dioklecjana jest dzisiaj miejscem rozśpiewanych tawern, w których oferowane są specjalności miejscowej kuchni poczynając od morskich delikatesów po jagnięcinę i tzw. 'arambašiće' z pobliskiego Sinja, podlewane najlepszymi gatunkami czerwonego wina. Skrywając w swoich zakamarkach najmniejszą ulicę na świecie, noszącą bardzo oryginalną nazwę „pusti me proći” ('pozwól

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

[9.]

mi przejść’), to cudowne i niepowtarzalne Stare Miasto słusznie nosi miano zabytku klasy ‘0’ i znajduje się Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO.

Prawdziwe piękno śródziemnomorskiego Południa

Pełen ciepłego wdzięku śródziemnomorskiego Południa Split jest miastem, które swoją bogatą historię opowiada nie tylko we wnętrzach muzeów i kościołów. Jego dziedzictwo – od antyku do czasów współczesnych najbardziej widoczne jest z Perystylu i otaczających go kamiennych domów, a prawdziwą śródziemnomorską atmosferę czuć w wesołych, rozśpiewanych tawernach, w gwarze uliczek i zaułków oraz na pięknej promenadzie. Idąc mozaiką białych kamiennych uliczek w stronę nabrzeża, na którym morze kołysze łodzie rybackie, odkryjesz miasto, w którym na każdym rogu słynny władca rzymski głęboko odcisnął swoją cesarską obecność wspólnie ze świętym, którego kazał stracić. Szczególną zaś osobliwością tego miasta poezji i najlepszych sportowców świata, miasta zwycięzców Wimbledonu, licznych olimpijczyków i asów Ligi NBA, są najpiękniejsze kobiety na świecie. Jeżeli jeszcze w to wątpisz, po prostu wybierz się na spacer po deptaku nadmorskim - Rivie...

Skarby miasta - muzeum

Mimo, że jego centrum to raptem 750 kroków długości, jak zmierzył i zapisał kilkaset lat temu pewien gorliwy historyk, Trogir jest harmonijnym kamiennym miasteczkiem o bogatej przeszłości, o którego znaczeniu najlepiej świadczy fakt wpisania centrum, podobnie jak Splitu, na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Nazywany też miastem – muzeum, ze słynnym portalem katedry, dziełem Mistrza Radovana z roku 1240, renesansową lożą miejską, tysiącletnim klasztorom św. Mikołaja, gdzie przechowywany jest znany relief antycznego bożka Kairoza z IV wieku p.n.r. - boga szczęśliwych chwil, Trogir

stanowi prawdziwą skarbnicę sztuki, nad którą każdego lata unoszą się arie wykonywane podczas odbywającego się tutaj światowego konkursu młodych tenorów...

Błękit i pełna harmonia przyrody

Przyroda rzeczywiście nie była egoistyczna jeżeli chodzi o Środkową Dalmację, skoro jej wybrzeże i długie plaże pokryte drobnym żwirem, zacienione pachnącymi zielonymi sosnami, ozdobiła jeszcze szeregiem wysp o tak niespotykanej urodzie. Bezpośrednio nad plażą słynnej Riwiery Makarskiej, z masywu Parku Przyrody Biokovo, wśród którego szczytów do dzisiaj można spotkać przechadzające się kozice, zaczekaj na niezapomniane letnie wschody słońca, a wzrokiem wędruj aż pod horyzont, w stronę najdalszych wysp Adriatyku. Wśród nich jest największa wyspa archipelagu splickiego - Brač, słynna na świecie wyspa kamienia i wiatru. Wyspa kamienia – bo na Braču w kamieniołomach od wieków pracowitymi dłońmi kamieniarzy wydobywano się najlepszy kamień, o którego sławie świadczy fakt, że właśnie z niego, oprócz miejscowych katedr zbudowano wiele znanych na świecie budynków. Wyspa wiatru zaś po prostu dlatego, że nigdzie na Adriatyku, jak to fachowo twierdzą wielbiciel windsurfingu, nie wieje taki boski maestral, jak w kanale pomiędzy Bračem i Hwarem, a szczególnie na plaży Zlatni Rat, której wygląd zmienia się w zależności od kierunku wiatru i fal. Od niedawna znajdują się na liście dziesięciu najpiękniejszych wysp świata – słoneczny Hvar jest bez grama przesady jedną z najbardziej zachwycających wysp Dalmacji. Ze swoim największym placem miejskim na wyspach po obu stronach Adriatyku, pierwszym teatrem miejskim w Europie, zbudowanym jeszcze w 1612 roku, Arsenalem, słynnym pałacem ‘Tvrdalj’ należącym do Petra Hektorovicia i wyszlifowanymi kamiennymi uliczkami błyszczącymi w promieniach słońca, Hvar zachwyca każdego i nie będziesz w stanie rozstrzygnąć, czy jest to zasługa harmonii historii i sztuki, czy też piękna przyrody zaprawionego oszałamiającym zapachem lawendy.

| 10. |

| 11. |

| 12. |

| 13. |

|14. |

|15. |

|16. |

|17. |

|18. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Pałac Dioklecjana (Split) — pałac cesarza rzymskiego Dioklecjana (wpisany na Listę UNESCO) / **Zabytkowe centrum miasta (Trogir)** — stare miasto wpisane na Listę UNESCO / **Antyczne miasto Salona (Solin)** — stolica rzymskiej prowincji Dalmacji / **Renesansowe centrum miasta (Hvar)** — Katedra św. Szczepana, loża miejska z wieżą, arsenał, teatr z 1612 roku / **Sanktuarium Matki Boskiej Sinjskiej** — największe sanktuarium maryjne w Dalmacji / **Starigradsko polje na wyspie Hvar** (wpisane na Listę UNESCO) / **Procesja w Wielkim Tygodniu „Za križen“ na wyspie Hvar** — Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Koronkarstwo na wyspie Hvar** — Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Sinjska Alka** — Lista niematerialnego dziedzictwa kulturalnego ludzkości UNESCO / **Ekspresja muzyczna Ojkanje** — Lista niematerialnego dziedzictwa kulturalnego, która potrzebuje pilnej ochrony / **Nieme kolo z Dalmatyńskiej Zagory** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Śpiewanie klap** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Śródziemnomorskie jedzenie nad chorwackim Adriatykiem** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Stećki** — średniowieczne nagrobki — UNESCO Lista Światowego Dziedzictwa. / **Chorwacki Światowy Geopark UNESCO** — archipelag Viski - Światowy Geopark UNESCO - archipelag Viski znajduje się niedaleko chorwackiego wybrzeża Morza Adriatyckiego i stanowi jedną z najstarszych formacji skalnych na Morzu Adriatyckim. Jednymi z najbardziej znanych atrakcji Archipelagu są Błękitna Jaskinia (chorw. Modra špilja) i Jaskinia Niedźwiedzia (chorw. Medvidina špilja). / **Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy** — Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy wpisane zostało na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości w 2018 roku. Sztuka budowy murków z kamienia obejmuje wiedzę i umiejętności potrzebne do wzniesienia kamiennych konstrukcji, poprzez układanie kamieni jednego na drugi, bez użycia innych materiałów, oprócz - w razie potrzeby - suchej ziemi.

| 19. |

PRZYRODA

Rzeka Cetina — charakterystyczny krajobraz, 105 km biegu rzeki i kanion (Omisz) zachwyci miłośników raftingu i wypraw na kanoe / **Park Przyrody Biokovo** — najwyższy masyw górski na chorwackim wybrzeżu, bogactwo flory i fauny / **Zlatni rat** — charakterystyczny krajobraz / **Wyspa Ravnik, Donja Brela, Pakleni otoci (wyspa Hvar)** — charakterystyczne krajobrazy / **Modra i Medvidina špilja (jaskinie na wyspie Biševo)** — geomorfologiczne pomniki przyrody / **Jaskinia Vranjača (góra Mosor)** — geomorfologiczny pomnik przyrody / **Jeziora Crveno I Modro (Imotski)** — geomorfologiczne pomniki przyrody

| 20. |

| 21. |

TURYSTYKA PLUS

Szlaki winne i rowerowe, jazda konna, rafting, paragliding, myslistwo, rybołówstwo, windsurfing, wolna wspinaczka, kanoe safari, kajakerstwo i żeglarstwo, zipline, kanioning, trekking

| 22. |

GASTRONOMIA

Dalmatyńska 'pašticada', kielbasy 'luganige', wołowina w kapuście 'arambašići' (Sinj); 'pogača' z wyspy Vis, 'paprenjaci' (pierniki) z Hvaru, wino z mlekiem 'smutica' (wyspa Brač); wina 'Vugava' i 'Plančić' (wyspa Hvar)

| 23. |

| 24. |

| 25. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: Split / I. Čorić | 1. Wyspa Brač / M. Hlača | 2. Wyspa Vis / I. Pervan | 3. Makarska / A. Gospić | 4. Split / A. Verzotti | 5. Split / I. Biočina | 6. Sinj / I. Pervan | 7. Komiža / M. Romulić & D. Stojčić | 8. Trogir / D. Fabijanić | 9. Oliwka / M. Hlača | 10. Split / I. Biočina | 11. Hvar / I. Biočina | 12. Pustelnia Blaca / T. Rastićervan | 13. Pakleni otoci (Wyspy piekielne) / I. Pervan | 14. Omiš / B. Kragić | 15. Lawenda / I. Pervan | 16. Wyspa Hvar / I. Biočina | 17. Čipkarstvo / I. Pervan | 18. Wyspa Vis / A. Gospić | 19. Śpiewanie klap / D. Rostuhar | 20. Modra špilja (Niebieska jaskinia) / I. Pervan | 21. Rzeka Cetina / D. Peroš | 22. Wyspa Hvar / I. Biočina | 23. 'Paprenjaci' (pierniki) z Hvaru / D. Fabijanić | 24. Zlatni Rat / I. Biočina | 25. Split / I. Čorić

DALMACJA. REGION

Dubrownika.

Tam, gdzie słowa nie wyrażają wszystkiego.

‘Ci, którzy poszukują raju na ziemi, muszą przyjechać do Dubrownika’,

napisał kiedyś George Bernard Shaw oczarowany miastem, którego doskonale zachowane mury obronne (dzisiaj pozostające pod ochroną unesco) na długości aż 1 940 metrów otaczają miasto, które w Chorwacji i na świecie, bez jakiegokolwiek przesady, nosi tytuł ‘Perły Adriatyku’. Położony na południu kraju, przez całe stulecia kolekcjonował najcenniejsze dzieła najwybitniejszych architektów i artystów tworzących w tym ciepłym klimacie. W niezwykłym klimacie tego regionu prócz śródziemnomorskiej floty wyjątkowo bujnie rozkwita roślinność subtropikalna z pachnącymi cytrynami, pomarańczami i mandarynkami, cudownymi palmami i agawami. Zdobią one renesansowe sady i kwitnące ogrody przy średnio-wiecznych kamiennych pałacach i tajemniczych klasztorach.

Miasto, które nikogo nie pozostawia obojętnym

Dubrownik był niegdyś jedną z najmniejszych republik, ale bardzo ważnym państwem morskim i handlowym w rejonie śródziemnomorskim. W czasach swego rozkwitu posiadał przedstawicielstwa konsularne w ponad 80 miastach, a jego flota handlowa licząca prawie 700 żaglowców równała się flocie weneckiej. Pod opieką Świętego Błażeja (Vlaha), pod słynnym sztandarem ‘Libertas’, powiewającym z wysokiego kamiennego masztu, nad którym czuwa legendarny rycerz Orlando, Dubrownik jest miastem pełnym wielkiej historii. Najlepiej przedstawić ją może już sam spacer główną ulicą centrum - ‘wyszlifowanym’ kami-

ennym Stradunem. Słynne mury miejskie z urokliwymi wieżami i basztami oferują niezapomniany widok na przepiękne wyspy pobliskiego archipelagu Elafitów: Šipan, Lopud i Koločep, rozsypane niczym perły na błękitnej tafli morza. Wyspy te, nazwane ‘wyspami jelenimi’ od greckiego słowa elaphos oznaczającego jelenia, który kiedyś je zamieszkiwał, najlepiej oddają czar Śródziemnomorza jako regionu, w którym swoje miejsce znajduje zarówno roślinność subtropikalna, jak i wielkie lasy sosonowe i gaje oliwne, a wszystko to otoczone przepięknymi piaszczystymi plażami. Każdy krok w tym mieście - od studni Onufrego do Dzwonnicy Miejskiej, wzdłuż filigranowo wysubtelniionych gotycko-renesansowych pałaców Sponza i Pałacu Rektorów (Knežev Dvor), barokowego Kościoła św. Błażeja, Katedry Wniebowzięcia NMP, czy nawet klasztoru św. Ignacego ze słynnym uniwersyte-tem jezuickim, to przeżycie samo w sobie. A jeśli znajdziesz się tutaj w lecie, kiedy Dubrownik lśni szczególnym blaskiem i kiedy w trakcie tradycyjnego Dubrownickiego Festiwalu Letniego

całe Stare Miasto w jednej chwili przemienia się w zaczarowane kulisy najbardziej niezwykłej sceny teatralnej na świecie, z pobliskiej twierdzy Lovri-jenac (wyrośnięj na 37-metrowej skale unoszącej się nad morzem), usłyszysz jak nieśmiertelny monolog Hamleta ‘być albo nie być’ rozbrzmiewa naprawdę ze szczególną siłą...

Odkryj wyspy o fascynującej historii

Jeszcze w czasach, kiedy słynny podróżnik Marco Polo opuszczał pod pełnymi żaglami rodzinną wyspę Korčulę zmierzając w stronę terra incognita, jego małe rycerskie miasteczko, wyrosłe na ruinach kolonii greckiej, powoli przeradzało się już w wyjątkową kamienną rzeźbę – miasto o geometrycznym układzie, dobrze zachowanym do dnia dzisiejszego. Umiejętnie powiązane kunsztem miejscowego architekta, a jednocześnie mądrego urbanisty, ulice Korčuli stanowią prawdziwą osobliwość. Budowane na kształt szkieletu ryby, swoją szcze-

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

[9.]

gólną niezwykłość odkrywają latem, bo mimo tego, że każdego ranka i popołudnia słońce oblewa je swoim złotym blaskiem, jego żar szczęśliwie omija je w czasie największych południowych upałów. Jeżeli chcesz poczuć wyjątkową atmosferę Korčuli, niech dobry wiatr przywieje Was tutaj w lipcu na Międzynarodowy Festiwal Pieśni i Wina organizowany ku czci tego słynnego żeglarza lub też na Festiwal Turniejów Rycerskich - tradycyjnych tańców szermierskich odtwarzanych przez aktorów w oryginalnych strojach z XVI wieku, ze słynną rekonstrukcją walki Białego i Czarnego Króla. Niegdyś część Rzeczypospolitej Dubrownickiej, Półwysep Pelješac (z dobrze zachowanymi do dzisiaj 5, 5 kilometrowej długości murami miasteczka Ston) był znaczącym punktem strategicznym broniącym bram słynnego Państwa - Miasta. Wzmacniany miłością ciepłych eoli południowych, Pelješac dla miłośników wina jest dobrze znanym królestwem 'Dingača' - najcenniejszego chorwackiego wina, a miasto Orebić, znane jako centrum żeglugi morskiej w XVIII wieku, jest dzisiaj chętnie odwiedzane przez historyków sztuki. Dumą miasta są przepiękne kamienne pałace i wille, których bogactwo fasad odzwierciedla zamożność i radość życia żeglarzy i ich rodzin. Mieszkańcy dumni są również z niezwyklej urody ogrodów, w których rosną najbardziej egzotyczne rośliny przywożone tu przez setki lat ze wszystkich stron świata. Orebić to miejsce, które na zawsze pozostanie w Waszych sercach i wspomnieniach. Jeżeli kiedykolwiek, będąc pod wrażeniem mitu o Odyseuszu, uwięzionym na wyspie przez nimfę Kalipso, zastanawiałeś się jak mogłaby wyglądać owa słynna wyspa Ogigia, popłynij na Mljet, leżący na południowych krańcach Chorwacji, a odkryjesz tam widok niczym obrazek wyrwany z kart najpiękniejszych bajek. Twoim oczom ukaże się jezioro położone wewnątrz wyspy, a na nim mała wysepka z klasztorem z XII wieku. I choć Kalipso nie będzie w pobliżu, widok ten wystarczy, aby na zawsze zniewolić Twoje serce i - być może nie zechcesz wyjechać stąd nigdy.

| 11. |

| 12. |

| 13. |

| 14. |

PARK NARODOWY

Park narodowy Mljet — bogata roślinność śródziemnomorska i dziedzictwo kulturowe (klasztory benedyktyńskie z XII w. położony na wysepce na jeziorze — Veliko Jezero).

| 15. |

PRZYRODA

Arboretum Trsteno — zabytek architektury parkowej / **Ujście Neretwy** — rezerwat ichtiologiczno-ornitologiczny / **Zatoka Malostonska** — rezerwat na morzu / **Wysepka Lokrum** — rezerwat leśny / **Jaskinia Vela Spilja (Vela Luka)** — geomorfologiczny pomnik przyrody / **Koće (wioska Žrnovo na Korczuli)** — rezerwat leśny / **Dwory Konavoskie (Konavle)** — charakterystyczny krajobraz / **Archipelag Lastovski** — park przyrody

| 16. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Zabytkowe centrum miasta (Dubrownik) — miasto o wyjątkowej historii, pod ochroną UNESCO. Jedno z najbardziej atrakcyjnych i znanych miast w basenie Morza Śródziemnego / **Narona** — antyczne miasto Narona we wsi Vid koło Metkovića / **Mury miejskie (Ston)** — system fortyfikacyjny z XIV w., wyjątkowy ze względu na swoją długość — 5,5 km / **Miasto Marco Polo (Korčula)** — jedno z najlepiej zachowanych średniowiecznych miast w basenie Morza Śródziemnego / **Zabytkowe centrum miasta (Cavtat)** — turystyczne i kulturalne centrum Konavli: Mauzoleum rodziny / **Račić, dom rodzinny malarza Vlaho Bukovca** — Pałac Rektorów 'Knežev Dvor', twierdza Sokol / **Festa sv. Vlaho** — uroczystości ku czci św. Błażeja, patrona Dubrownika / **Śpiewanie klap** — UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego / **Stećki** — średniowieczne nagrobki — UNESCO Lista Światowego Dziedzictwa. / **Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy** — Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy wpisane zostało na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości w 2018 roku. Sztuka budowy murków z kamienia obejmuje wiedzę i umiejętności potrzebne do wzniesienia kamiennych konstrukcji, poprzez układanie kamieni jednego na drugi, bez użycia innych materiałów, oprócz - w razie potrzeby - suchej ziemi.

| 17. |

| 18. |

WARTE ODKRYCIA

Baszta Minčeta — twierdza Lovrijenac / **Pałac Sponza (Dubrownik)** / **Gotyckie i gotycko** — renesansowe posiadłości letnie (od Półwyspu Pelješac do Konavli) / **Klasztor franciszkanów (Orebić)** / **Pałac Rektprów 'Knežev Dvor'** (Luka Šipanska) / **Klasztor franciszkanów (Rožat)** / **Uzdrowisko** — Vela Luka

| 19. |

TURYSTYKA PLUS

Szlaki winne, piesze, rowerowe, wellness, jazda konna, wspinaczka, parki linowe w Konavlach

GASTRONOMIA

Jagnięcina i cielęcina pieczona 'pod dzwonem', brodet z węgorzy i żab (dolina Neretvy), sól, mule ostrzygi 'kamenice' ze Stonu, ciastka 'kontonjata', 'mantala' i 'arancina' (Konavle), mandarynki i cytryny, wina „Dingač” i 'Postup' (Pelješac), 'Pošip' i 'Grk' (Korčula), dubrownicka 'Malvazija' (Konavle)

| 20. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Dubrownik** / I. Pervan | 1. **Cavtat** / H. Serdar | 2. **Korčula** / S. Gobbo | 3. **Dubrownik** / I. Biočina | 4. **Dubrownik** / I. Biočina | 5. **Lindo** / H. Serdar | 6. **Marco Polo** / I. Biočina | 7. **Lastovo** / D. Fabijanić | 8. **Elafity** / M. Romulić & D. Stojčić | 9. **Moreška - taniec rycerskia** / D. Rostuhar | 10. **Veliki a Mali Ston** / I. Pervan | 11. **Dubrownik** / Brotherside | 12. **Dubrownik** / I. Biočina | 13. **Dubrownik** / B. Prezelj | 14. **Winnica** / D. Fabijanić | 15. **Park narodowy Mljet** / D. Fabijanić | 16. **Lastovo** / S. Gobbo | 17. **Święty Blażej** / I. Pervan | 18. **Park narodowy Mljet** / A. Gospić | 19. **Baszta Minčeta** | 20. **Dingač** / M. Hlača | 21. **Korčula** / I. Biočina

| 21. |

Lika — Karlovac

Romantyczne spotkanie z przyrodą.

Witamy w krajobrazie snów.

Przed oczyma rozciągają się przepiękne zielone krainy, oddalone zaledwie około dziesięciu kilometrów od morza, znane ze swojej wyjątkowej wartości przyrodniczej i koncentracji chronionych parków przyrody. To prawdziwe oazy ciszy i spokoju, coraz popularniejsze wśród turystów w Chorwacji.

Wodospady przeszłości i dnia dzisiejszego

Lika – w czasach prehistorycznych i antycznych zamieszkała przez iliryskie plemię Japodów i jej zielona, cicha, nietknięta, mitologiczna niemal przyroda, są po dziś dzień schronieniem dla wielu zagrożonych gatunków ptaków, wilków, niedźwiedzi oraz gatunków endemicznych, jak *Degenia velebitica*. W Lice na świat przyszedł również jeden z największych geniuszy i wynalazców Nikola Tesla. Poświęcone mu muzeum, otwarte w 150 rocznicę jego urodzin, znajduje się w jego rodzinnej wsi - Smiljanie. Właśnie w tym magicznym miejscu znajduje się najstarszy, najslawniejszy i najczęściej odwiedzany park narodowy Chorwacji – Jeziora Plitwickie. Najbardziej znane ze swoich wodospadów ukształtowanych w skałach wapiennych i szesnastu jezior kaskadowych, których widok zapiera dech w piersiach, Plitwice są tak interesujące także z innych przyczyn – znajdziemy tam np. ciekawe skały o różnej geomorfologii, lasy i łąki, oraz mnóstwo ciekawych programów dla turystów. Park narodowy Jeziora Plitwickie jest jedynym pomnikiem przyrody Chorwacji, który wpisany został na Listę Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO jeszcze w roku 1979, jako jeden z pierwszych na świecie. Jeziora Plitwickie stanowią genialne, niemające sobie równych dzieło przyrody. Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o legendarnych uskokach, odwiedź miasto Senj, gdzie znajduje się zamek Nehaj –

renesansowa twierdza obronna z XVI wieku, obecnie muzeum poświęcone piratom – tzw. senjskim uskokom. Nie zapomnijcie też odwiedzić wyspy Pag, której część północna wraz z popularną miejscowością wypoczynkową Novalija i plażą z całonocnymi zabawami Zrće należy właśnie do żupanii (województwa) liczko-senjskiej. Południowa część wyspy należy natomiast administracyjnie do regionu Dalmacji, Żupanii Zadarskiej. Często opisywany jako wyspa kamienia i soli, Pag ze swoimi dwudziestokilometrowym żwirowymi plażami stanowić będzie z pewnością ukoronowanie podróży, podczas której doświadczymy tak wielkiej różnorodności przestrzeni i miejsc.

Renesansowe miasto idealne — Karlovac

Karlovac zbudowany został na planie renesansowego miasta idealnego w kształcie sześcioramiennej gwiazdy. Ten sławny bastion, który bohatercko opierał się tureckim najazdom, posiada bogatą tradycję historyczną, a okalające go tereny, otoczone czterema rzekami i lesistymi wzgórzami Wielkiej i Małej Kapeli, stanowią idealne miejsce do kąpieli, pływania łódką, wędkarstwa, raftingu, sphywów łodziami kanu, jazdy na quadach po pięknych leśnych ścieżkach oraz na rowerach po 11 wojewódzkich szlakach rowerowych, a także jazdy konnej. Karlovac, który rozwinął się ze średniowiecznej twierdzy przeznaczonej do odpierania tureckich najazdów w głąb Europy Środkowej, jest dzisiaj jednym z największych ośrodków komunikacyjnych w Chorwacji. Pomimo swojego położenia na jednej z tras tranzytowych, staje się coraz popularniejszy wśród turystów, których coraz więcej przybywa tu w poszukiwaniu najróżniejszych ofert rekreacyjnych. Karlovaczka Żupanija znana jest nie tylko z terenów

łowieckich w lasach pomiędzy Draganicem a Klekiem i Modruszem oraz ośrodków sportów zimowych na zboczach Bjelolasicy, ale posiada również liczne nieodkryte jeszcze zabytki, od urokliwych starych miasteczek i dworów, jak Dubovac, Ozalj, Ogulin, Bosiljevo, aż do franciszkańskich, paulińskich i dominikańskich klasztorów, ukrytych w zieleni krajobrazu. Jeśli chcesz poznać miejsce, w którym powstało najwięcej ludowych legend i które zainspirowało najslawniejszą chorwacką bajkopisarkę – Ivanę Brlic Mažuranić, wybierz się do miasta Ogulin i zwiedź jego okolicę. Ogulin to miasto bajek w najdosłowniejszym sensie tego słowa – położony w dolinie rzek Zagorskiej Mreżnicy i Dobrej, z zamkiem Frankopaniów wznoszącym się ponad urwiskiem

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

oraz górskim olbrzymem – szczytem Klekiem. Góra Klek to kolebka chorwackiej turystyki górskiej i alpinizmu, a równocześnie prawdziwa skarbnica ciekawostek – dlatego nie przepuść okazji, aby przespacerować się szlakiem bajek i poznać postacie ‘Opowieści z dawnych czasów’. Od jaskini Klečka i bajkowych źródełek, poprzez urwisko Ćuli aż do ogulińskiego zamku, można spacerować wśród opowieści z dawnych czasów oraz odkryć legendarne czarownice i inne mitologiczne stwory, zamieszkujące te tereny.

| 8. |

| 9. |

| 10. |

| 11. |

| 12. |

| 13. |

| 15. |

| 14. |

PARKI NARODOWE

Jeziora Plitwickie — nie zapomnij odwiedzić tego Parku Narodowego, wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO / **Północny Velebit** — decyzją UNESCO ogłoszony światowym rezerwatem biosfery

| 16. |

PRZYRODA

Lasy Draganića, (Kleka i Modruša), Wielkiej i Małej Kapeli / **Jasikovac (Gospić)** — park leśny / **Jaskinie Cerovačke pećine (Gračac)** — geomorfologiczny pomnik przyrody / **Baraćeve jaskinie w Rakovicy** / **Jaskinia Vrlovka w Kamanju** / **Rastoke w Slunju** — młyny wodne położone w miejscu, gdzie modrozielone wody rzeki Slunjčicy łączą się z Koraną. Większość zabudowań powstała w końcu XIX i na początku XX wieku / **Klek** — charakterystyczny krajobraz / **Štirovača** — rezerwat flory leśnej, w którym znajdują się najpiękniejsze i najlepiej zachowane lasy świerkowe / **Pećinski park Grabovača** koło Perušića / **Kanion rzeki Liki** / **Lun** — najstarsze nasadzenia drzew oliwnych na tym terenie

| 17. |

WARTE ODKRYCIA

Ośrodek turystyczny Petrova gora / **Dom myśliwski Muljava** (blisko Vojnića)

| 18. |

| 19. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Sanktuarium Matki Bożej z Krasna (Krasno) – największe sanktuarium maryjne w regionie Liki / **Sanktuarium Matki Bożej Cudownej w miejscowości Oštarije** / **Miasto Stari Drežnik koło Rakovicy** / **Klasztor paulinów** / **Przeorem klasztoru był w XVII wieku Ivan Belostenec, autor pierwszego słownika chorwacko – łacińskiego** / **Klasztor paulinów w miejscowości Kamensko** / **Galeria etnograficzna w Rečicy, koło Karlovca** / **Dom rodzinny Nikoli Tesli (Smiljan)** – muzeum jednego z najsławniejszych wynalazców / **Baszta turecka w Perušiću** – jedyna zachowana turecka wieża obronna w Licie z XV wieku / **Miasta i dwory** – takie jak Dubovac, Ozalj, Bosiljevo oraz franciszkańskie, paulińskie i dominikańskie klasztory otoczone zielenią / **Twierdza Nehaj (Senj)** – renesansowa twierdza wzniesiona w XVI wieku – dzisiaj niezwykle muzeum poświęcone piratom, tzw. ‘senjskim uskokom’ / **Zamek Frankopanów** / **Stare miasto w Karlovcu na planie sześcioramiennej gwiazdy** / **Koronkarstwo na wyspie Pag** – Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Dawne i stare lasy bukowe** – **Park Narodowy Północny Velebit** – Wyjątkowość tego piękna przyrody opiera się o autentyczność, położenie geograficzne, starość, oryginalność oraz wielkość dawnych i starych lasów bukowych w Parku Narodowym Paklenica, które zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO, co stanowi potwierdzenie faktu, że Chorwację można zaliczyć do najbogatszych, pod względem bioróżnorodności, krajów w Europie / **Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy** – Umiejętność budowy murków z kamienia bez zaprawy wpisane zostało na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości w 2018 roku. Sztuka budowy murków z kamienia obejmuje wiedzę i umiejętności potrzebne do wzniesienia kamiennych konstrukcji, poprzez układanie kamieni jednego na drugi, bez użycia innych materiałów, oprócz - w razie potrzeby - suchej ziemi.

TURYSTYKA PLUS

Rafting, kajakarstwo, kolarstwo, wycieczki górskie, alpinistyka, łowiectwo foto, łowiectwo, narty, jazda konna, szlaki piesze i szlaki do nordic walkingu, wędkarstwo, speleologia

| 20. |

GASTRONOMIA

Ziemniaki z Liki i pieczona jagnięcina, ogulińska kapusta i buraki, ogulińska masnica, ser škripavac, wódka ze śliwek i gruszek

| 21. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Jezióra Plitwickie** / A. Gospić | 1. **Senj** / G. Sekula | 2. **Karlovac** / S. Gobbo | 3. **Gospić** / A. Gospić | 4. **Krasno** / A. Gospić | 5. **Novigrad na Dobri** / M. Hlača | 6. **Jezióra Plitwickie** / D. Rostuhar | 7. **Konje** / A. Gospić | 8. **Rzeka Mrežnica** / D. Kalogjera | 9. **Rastoke** / V. Metelko | 10. **Rastoke** / I. Biočina | 11. **Velika Kapela** / I. Pervan | 12. **Rastoke** / I. Biočina | 13. **Stari grad Dubovac** / Z. Tanocki | 14. **Centrum Pamięci Smiljan** / G. Sekula | 15. **Lika** / A. Gospić | 16. **Jezióra Plitwickie** / S. Surać | 17. **Čorkova Uvala** / A. Gospić | 18. **Północny Velebit** / A. Gospić | 19. **Senj** / A. Gospić | 20. **Ozalj** / M. Hlača | 21. **Gastronomia** / G. Sekula | 22. **Rzeka Kupa** / D. Rostuhar

| 22. |

A scenic landscape of rolling green hills and a golden field under a blue sky. The foreground is filled with tall, golden-brown grasses. The middle ground shows lush green trees and a valley. The background features distant, hazy mountains under a clear blue sky.

Chorwacja Centralna

Tam, gdzie romantyczność ma kolor zielony.

Marzysz o wypoczynku z dala od letniego upału i zgiełku śródziemnomorskich miasteczek, w otoczeniu idyllicznych, spokojnych, zielonych, górzystych pejzaży, bogatych w stuletnie lasy, winnice i rzeki?

Lubisz cichą i miłą atmosferę romantycznych zamków średniowiecznych, pałaców i dworów, termalnych uzdrowisk i sanktuariów pielgrzymkowych? Wyrusz na północ od Zagrzebia i ciesz się pięknem Środkowej Chorwacji.

Idylliczne chwile w miastach Chorwacji Środkowej

Na początek pojedź do chorwackiego Zagorja, krainy pełnej idyllicznych, pagórkowatych pejzaży porzeczanych górami i rzekami. Znajdziesz tam miasto Krapina, słynne ze znalezisk archeologicznych 'praczlowieka krapinińskiego'. Krapinę, leżącą na terenach od najdawniejszych czasów znanych z licznych źródeł termalnych, takich jak pobliskie Tuheljske i Stubičke Toplice, rozślawił w świecie prof. Dragutin Gorjanović-Kramberger, który w roku 1899 na wzgórzu Hušnjakovo Brdo odkrył szczątki człowieka dyluwalnego, znanego jako Homo sapiens neanderthalensis. W regionie, który szczyci się w Europie największą ilością

pałaców po dolinie Loary we Francji, możesz odkryć malownicze średniowieczne zamki i przepiękne barokowe pałace, których zwiedzania nie zapomnij wzbogacić wspaniałą ofertą gastronomiczną, degustując przy tym szlachetne krople miejscowych znakomitych win. Jeśli zaś interesuje Cię turystyka pielgrzymkowa i przeżycia duchowe, odwiedź miejscowość Marija Bistrica. Mieści się tu największe sanktuarium maryjne w Chorwacji, które już od 300 lat gości corocznie około 800 000 pielgrzymów z całego świata. W 1998 roku odwiedził je Papież Jan Paweł II.

Najbardziej barokowe ze wszystkich chorwackich miast, Varaždin, to miasto tonące w zieleni. Oprócz pięknych parków i znanego zabytku architektury parkowej - miejscowego cmentarza, na którym porastające go tuje uformowano w parawany i arkady na wzór francuskiego Wersalu, Varaždin jest miastem muzyki, sztuki, rzemiosła i handlu oraz ośrodkiem organizującym we wrześniu dwa znaczące festiwale:

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

[9.]

Festiwal Muzyki Barokowej i imprezę bardzo specyficzną - Festiwal Uliczny zwany 'Špancirfest'. Prócz swojej oferty kulturalnej i aż 354 zarejestrowanych zabytków kultury, region Varaždina słynie z jeszcze jednej atrakcji - parku leśnego Trakošćan ze znanym zamkiem adaptowanym na muzeum oraz z trzech pomników przyrody geologiczno - paleontologicznych z trzema jaskiniami, świadczącymi o tysiącletniej obecności człowieka na tych terenach. Niedaleko Varaždina znajduje się miasto Ludbreg - znane sanktuarium eucharystyczne Przenajświętszej Krwi Chrystusowej, jedyne miejsce odpustowe w Chorwacji, ale też jedno z rzadkich na świecie, które na mocy swojej bulli założył sam Papież. Zezwolił on na publiczne oddawanie czci świętym relikwiom po tym, kiedy w 1512 roku w kaplicy pałacu Batthyany doszło do cudownego objawienia Świętej Krwi Chrystusa. Z Lepoglavy, miasteczka, w którego bogatą historię najbardziej wpisał się zakon paulinów budując tu kościół i klasztor, wywodzi się słynny haft koronkowy, który ze względu na swoją oryginalność i kunszt wykonania zdobył na Wystawie Światowej w Paryżu w 1937 r. złoty medal. Jeżeli chcesz odnaleźć jedno z rzadkich miejsc, gdzie do dzisiaj można spróbować wyplukiwania złota w rzece, zrelaksować się w centrum termalnym Sv. Martin, beztrudno powłóczyć się po ścieżkach rowerowych i skosztować znakomitych win, wybierz się do położonego na północy zakątka Chorwacji, aż pod granicę Słowenii, Węgier i Chorwacji i poznaj region Međimurje i jego stolicę Čakovec. Jeżeli jednak należysz do miłośników sztuki naiwnej, tradycji i folkloru, starych rzemiosł i obyczajów, wyrusz z Zagrzebia w stronę regionu Podravina, gdzie w czerwcu odbywają się trzy ważne etno - festiwale - w Koprivnici, Đurđevcu i Križevcach. Otoczona rzeką Dravą i wzgórzami Bilogora i Kalnik, Podravina jest bogatym terenem łowieckim i wędkarskim, posiada też zagospodarowane trasy rowerowe, które wiodą przepięknymi okolicami wzdłuż jeziora Šoderica, do kolebki malarstwa naiwnego - miejscowości Hlebine.

| 11. |

| 12. |

| 13. |

| 14. |

| 15. |

PRZYRODA

Kalnik – krajobraz chroniony / **Park przyrody Lonjsko polje** – rzadko spotykane połączenie przyrody i tradycyjnej zabudowy / **Čret Dubravica (Dubravica)** – rezerwat botaniczny / **Jaskinia Vindija (Varaždin)** – pomnik przyrody / **Rzeka Mura** – charakterystyczny krajobraz / **Veliki pažut (Legrad)** – rezerwat zoologiczny / **Rakita (Sisak)** – rezerwat ornitologiczny / **Đurđevački pijesci** – rezerwat botaniczny / **Lipik, Bjelovar i Daruvar** – zabytki architektury parkowej / **Klek** – charakterystyczny krajobraz / **Crna Mlaka** – rezerwat ornitologiczny / **Žumberak** – Samoborsko Gorje – Park Przyrody / **Slušnica koło Slunja** – charakterystyczny krajobraz / **Arboretum opelka (Vinica)** – zabytek architektury parkowej

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Zamek Trakošćan – najbardziej romantyczny i według wielu najpiękniejszy zamek w Chorwacji / **Varaždin** – miasto kultury zachwyca przepięknymi kościołami, pałacami miejskimi i cmentarzem / **Zamek rodu Zrinskih (Čakovec)** – znajduje się wewnątrz Starego Miasta, zabytek dziedzictwa kulturowo -historycznego klasy '0'; w pałacu mieści się Muzeum Regionu Međimurje / **Stary zamek (Kalnik)** – majestatyczne pozostałości średniowiecznego grodu / **Stary zamek (Đurđevac)** – wartościowy zabytek kultury ze średniowieczną fortecą / **Pałac hrabiego Jankovicia (Daruvar)** – barokowy pałac wybudowany w latach 1771-1777 / **Twierdza (Sisak)** – dobrze zachowana średniowieczna twierdza / **Tradycyjny wyrób drewnianych zabawek w regionie Hrvatsko zagorje** – Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Koronkarstwo w Lepoglavie** – Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Rzemiosło produkcji miodu** – Lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO / **Međimurska popevka** – tradycyjne śpiewy Međimurja - Međimurska popevka - tradycyjne śpiewy północno-zachodniej części Chorwacji - Međimurja, w 2018 roku zostały wpisane na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości.

WARTE ODKRYCIA

Muzeum 'Staro selo' (Kumrovec) – skansen z autentycznymi chatami wiejskimi z przełomu XIX i XX w. / **Muzeum Neandertalczyków Krapieńskich** – jedno z najnowocześniejszych muzeów w Chorwacji / **Znaleziska neandertalczyków krapieńskich** – jedna z najbogatszych lokalizacji człowieka neandertalskiego na świecie / **Muzeum Regionu Turopolje (Velika Gorica)** – eksponaty od czasów prehistorycznych do współczesności (kły mamuta z okresu 10 000 lat p.n.e.), zachowane drewniane kapliczki i dworki szlacheckie / **Liczne** – znane uzdrowiska z wodami termalnymi (Stubičke toplice, Krapinske toplice, Varaždinske toplice, Sveti Martin na Muri)

| 16. |

| 17. |

TURYSTYKA PLUS

Myslistwo, wędkarstwo, paragliding, ścieżki rowerowe, piesze i górskie, speedway, szlaki winne, szlaki tematyczne, jazda konna, narty

GASTRONOMIA

Pikantny sos 'samoborska muštarda', samoborskie salami, samoborska kremówka 'kremšnita', likier 'Samoborski Bermet', indyk z macą ('purica s mlincima'), kasza gryczana, krowi ser 'prga', olej z dyni, ciasta 'zagorski štrukli', 'kukuruzna zlevka' i 'vrbovečka pera', pieczywo 'varaždinski klipici', szampan 'Šenpjen', produkty mleczne, specjały z ryb słodkowodnych i dziczyzny, wino 'Graševina' i 'Bijeli Pinot', 'medovina' i wina owocowe

| 18. |

| 19. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Žumberak** / R. Ibršević | 1. **Chorwackie Zagorje** / I. Pervan | 2. **Marija Bistrica** / S. Gobbo | 3. **Rzeka Drava** / D. Mance | 4. **Veliki Tabor** / Z. Jelača | 5. **Bjelovar** / D. Fabijanić | 6. **Varaždín** / D. Sever | 7. **Samobor** / I. Pervan | 8. **Varaždín** / I. Biočina | 9. **Bjelovar** / D. Fabijanić | 10. **Čakovec** / D. Mance | 11. **Međimurje** / M. Hlača | 12. **Sisak** / S. Gobbo | 13. **Kalnik** / D. Mance | 14. **Rzeka Sava** / S. Gobbo | 15. **Winogrona** / D. Fabijanić | 16. **Muzeum Neandertalczyków Krapieńskich** / S. Gobbo | 17. **Varaždín** / Z. Jelača | 18. **Jeleń** / M. Romulić & D. Stojčić | 19. **Vrganj** / D. Sever | 20. **Zamek Trakošćan** / D. Vurušić

| 20. |

Zagrzeb

Tam, gdzie inŝpiracja płynie z serca.

Poznaj elegancję serca Chorwacji

Powstałe z dwóch średniowiecznych osad rozkwitających przez wieki na dwóch sąsiednich wzgórzach, już od 1094 roku, kiedy założono tu biskupstwo, stolica i największe miasto Chorwacji - Zagrzeb, jest typowym środkowoeuropejskim miastem, gdzie obok klasycystycznych i secesyjnych fasad zabytkowego centrum, obok ducha Monarchii Austro-węgierskiej dostrzec można podobieństwo do praskich uliczek. Dzięki obiektom kulturalnym położonym w samym centrum, licznym eleganckim kawiarniom, wytwornym restauracjom, ogródkom, a przede wszystkim pieczołowicie zadbanym parkom, takim jak Ribnjak, oparty o mury Kaptolu z filigranowymi wieżyczkami szacownej neogotyckiej katedry, czy tzw. zielona podkova Lenucciego z parkiem Zrinjevac, Zagrzeb naprawdę można określić jako miasto skrojone na miarę człowieka.

Wyrusz ulicami stolicy na wyjątkowy spacer w przeszłość

Choć najlepiej odkrywać go powoli, spacerując krok za krokiem, poznając warstwy jego bogatej historii wspinając się ulicami z głównego placu miasta

– Placu Bana Jelačića i jednego z największych i najbardziej malowniczych targowisk miejskich w tej części Europy – zwanego Dolac, poprzez Opatovinę aż do Kaptolu, czy dalej ulicą Radića do Kamiennej Bramy, pałacu Banski Dvori i przed charakterystyczny dach Kościoła św. Marka, Zagrzeb warto też poznawać podróżując po nim jego niebieskimi tramwajami. Sunące we wszystkich kierunkach dniem i nocą, okna tych dobrych miejskich duchów nierzadko stanowią najbardziej oryginalną ramę dla na długo zapamiętanych miejskich pejzaży. Ze swoimi 20 teatrami, około 30 muzeami, 45 galeriami i 13 kolekcjami artystycznymi, ogromnym ogrodem zoologicznym i prawie milionem mieszkańców, Zagrzeb jest prawdziwą chorwacką metropolią, która niczym magnes przyciąga gości o najróżniejszym profilu.

Położony u samego podnóża Parku Przyrody Medvednica, którego najwyższy szczyt Sljeme od 2005 roku szczyty się tytułem gospodarza zawodów narciarskich FIS 'Snow Queen Trophy', dysponując wielkim ośrodkiem sportowo – rekreacyjnym na jeziorze Jarun. Zagrzeb naprawdę nie jest już tylko miastem o bogatym dziedzictwie kulturowym, miastem opery,

baletu, teatrów, muzeów i koncertów. Jego nazwa coraz częściej pojawia się na mapie znaczących w świecie wydarzeń sportowych. I na koniec, jeżeli należysz do tych, którzy wolą piórem pisać kartki pocztowe czy spisywać nim w swoich notesach wrażenia z podróży, pamiętaj, że właśnie stąd na podbój świata wyruszył rodzaj wiecznego pióra, którego wynalazca Slavoljub Penkala swoje natchnienie być może zawdzięcza właśnie długim spacerom po tym pięknym mieście.

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Katedra Wniebowzięcia / Najświętszej Marii Panny — katedra gotycka z XI wieku / **Kościół św. Marka** — kościół romańsko-gotycki z przełomu XIV i XV wieku / **Kamienna Brama i Baszta Lotrščak** — część murów miejskich z XIII wieku / **HNK** — neobarokowy budynek Chorwackiego Teatru Narodowego z 1895 roku zaprojektowany przez architektów Fellnera i Helmera

| 9. |

WARTE ODKRYCIA

Górska kolejka elektryczna — łączy tzw. Gornji i Donji Grad / **Mimara** — nazwa muzeum od nazwiska kolekcjonera Ante Topića Mimary, który muzeum podarował ogromną kolekcję dzieł sztuki / **Muzeum Sztuki Współczesnej Zagrzeb** — eksponujące opowiadanie o sztuce współczesnej bez początku i końca, w dynamicznym wnętrzu, gdzie ekspozycja podkreśla: ruch, zmianę, niestałość, niepewność...

| 10. |

TURYSTYKA PLUS

Narciarstwo, wędrowki piesze i górskie, turystyka kongresowa/ **Park Przyrody Medvednica** — szlaki górskie i centrum narciarskie Sljeme, atrakcyjne przełomy rzeki, jaskinie, wodospady i fenomeny krasowe

| 11. |

| 12. |

GASTRONOMIA

Indyk z macą ('purica s mlincima'), 'štrukli', flaki z boczkiem, łazanki z kapustą, biały ser i śmietana, pączki

| 13. |

| 14. |

| 15. |

| 16. |

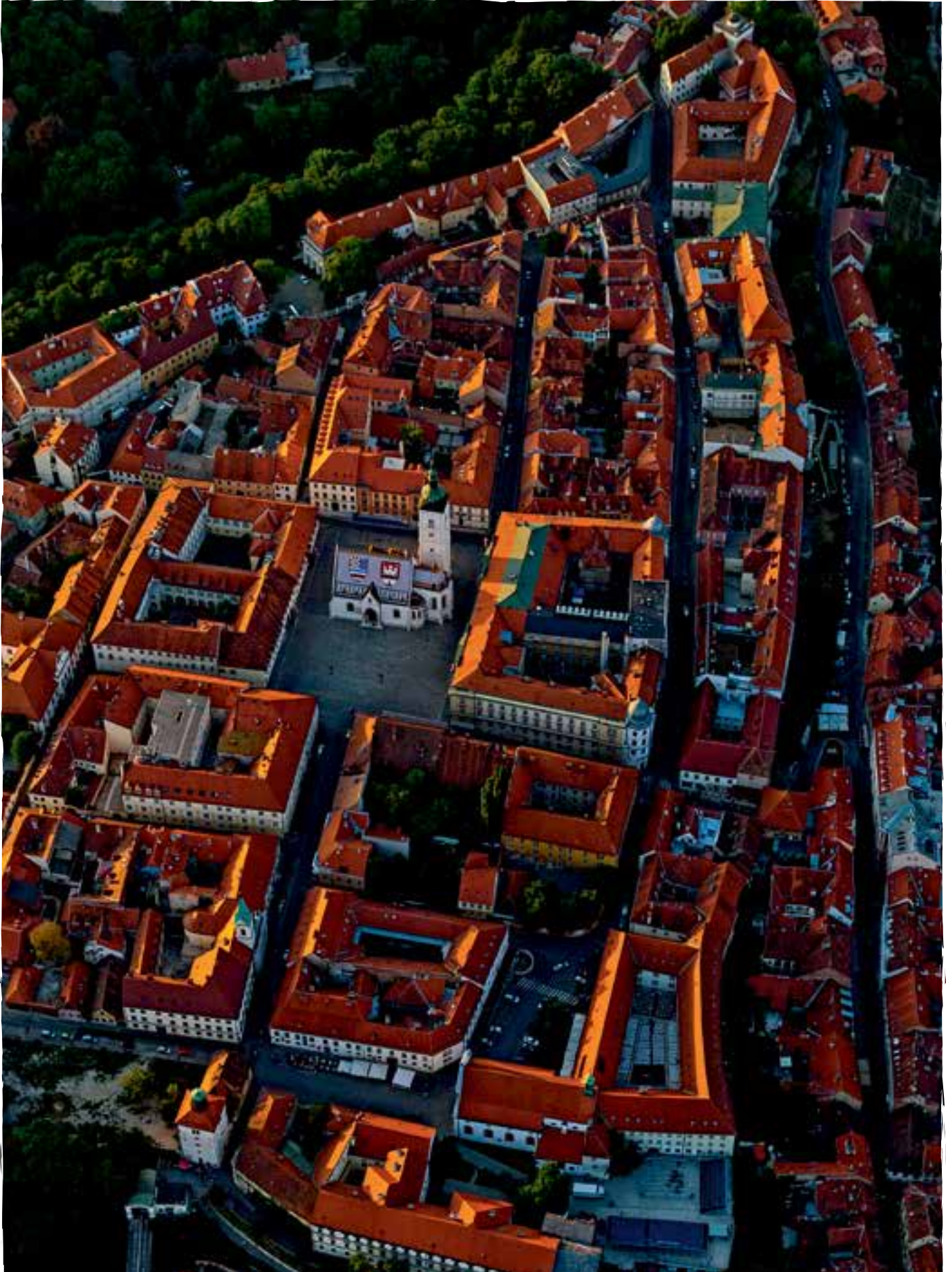
| 17. |

| 18. |

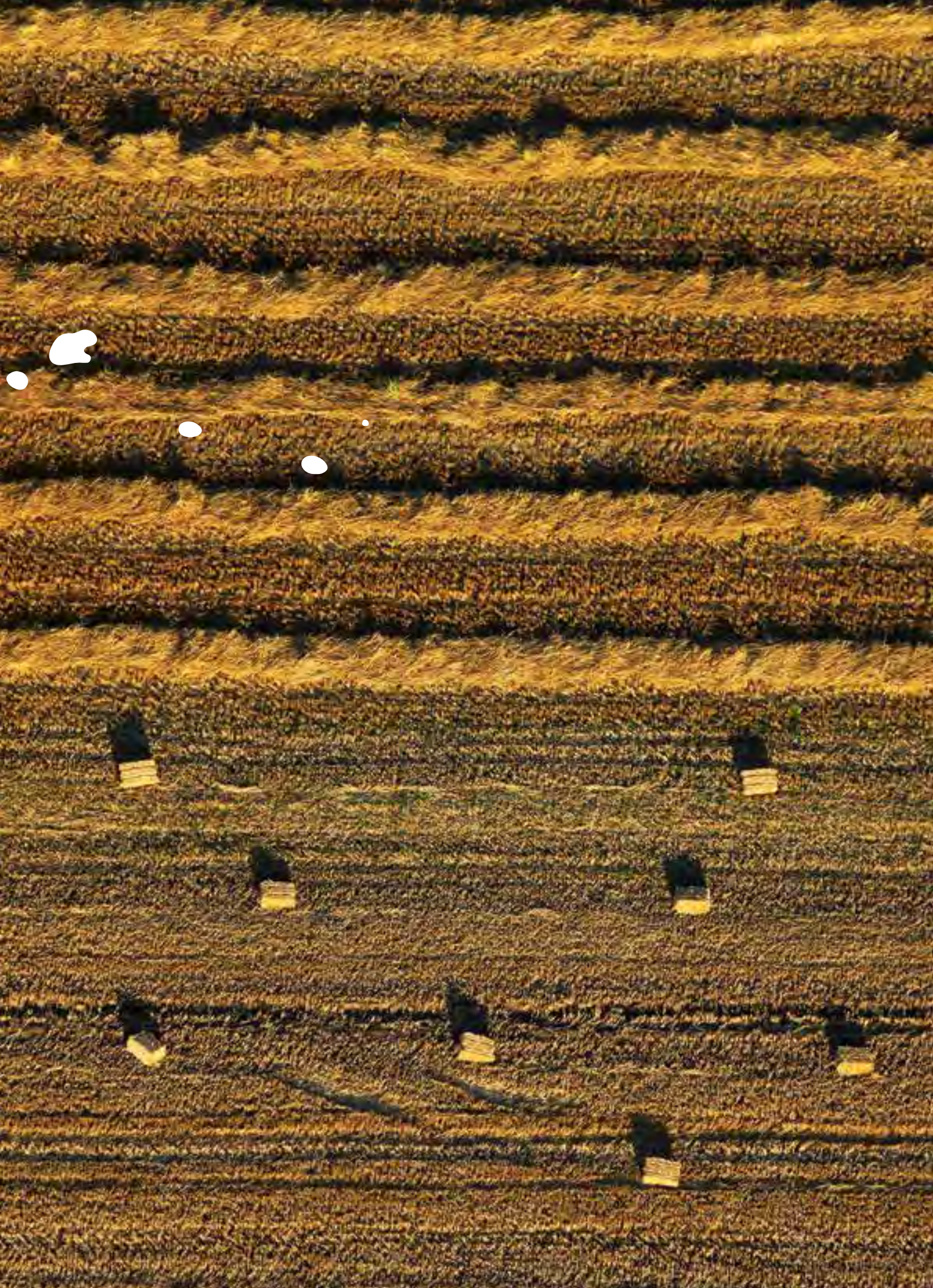
FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Zagrzeb** / M. Špelić | 1. **Gornji grad** / M. Vrdoljak | 2. **Medvedgrad** / I. Pervan | 3. **Chorwacki Teatr Narodowy** / B. Kačan | 4. **Chorwacki Teatr Narodowy** / M. Vrdoljak | 5. **Bundek** / S. Gobbo | 6. **Park Maksimir** / I. Pervan | 7. **Zmiana warty** / D. Rostuhar | 8. **Muzeum archeologiczne** / M. Vrdoljak | 9. **Zagrzeb** / S. Gobbo | 10. **Górska kolejka elektryczna** / M. Vrdoljak | 11. **Sljeme** / V. Metelko | 12. **Kościół św. Marka** / J. Duval | 13. **Dolac** / R. Rajtić | 14. **Plac kralja Tomislava** / Z. Tanočki | 15. **Pomnik A.G. Matoša** / M. Vrdoljak | 16. **Zagrzeb** / M. Špelić | 17. **Jarun** / M. Vrdoljak | 18. **Manduševac** / I. Pervan | 19. **Zagrzeb** / D. Rostuhar

Slawonia

Tam, gdzie złoto jest zawsze na horyzoncie.

Kształtowana twórczą siłą potężnych rzek Drawy, Dunaju, Savy i Ilovy, Slawonia to prawdziwa mityczna kraina,

od wieków nieprzerwanie pilnująca swoich skarbów. Pełna szerokich, nieogarnionych wzrokiem złotych równin urodzajnej Panonii, potężnych rzek, obszarów zalewowych, które z czasem porosły stuletnie lasy potężnego dębu szypułkowego (*Quercus robur*) stając się idealnym domem dla ponad dwóch tysięcy gatunków biologicznych, Slawonia to urodzajna ziemia, uszlachetniana już od ośmiu tysięcy lat ręką człowieka. Kiedy w okresie Pleistocenu zniknęło Morze Panońskie, dawna wyspa Papuk stała się górą, która odkrywa najstarsze skały tej części Europy—granity i skały metamorficzne z okresu Paleozoiku – pełne świadków, które dziś opowiadają nam historię geologiczną Ziemi. Urodzajna slawońska równina wyszła z głębin Morza Panońskiego po prawie 10 milionach lat bycia dnem morskim i ożyła do niedawna jako ziemia obiecana.

Złota dolina wysławiana w historii

Włączona w pierwszych wiekach naszej ery w skład Cesarstwa Rzymskiego, z dwoma traktami, z których jeden prowadził do Osijeku i Prowincji Wschodnich, a drugi łączył termy Aquae Balissae – dzisiejszy Daruvar i

bujne regiony pełne winnic – Pożegę, Đakovo i Vinkovci, Slawonia jest też ziemią, która dała światu dwóch rzymskich cesarzy: zdolnego, odważnego i walecznego Walentyniana I i jego brata Walensa. Wysławiając ją jako spichlerz cesarstwa i krainę win, wśród których szczególnie wyróżnia się okolice Kutjeva z jednymi z najstarszych europejskich piwnic winnych, natchnieni Rzymianie nadali temu regionowi nazwę Vallis Aurea (Złota Dolina). Jeśli pragniesz błogich chwil spokoju, cudownych scen odwiecznego wschodu Słońca, kiedy ziemia każdego ranka niezauważalnie wyłania się z ciemności okryta mgłą unoszącą się nad szerokimi dolinami rzek, odkryj Slawonię.

Wyjątkowe chwile w miastach Slavonii i Baranji

O to kraina, w której ludzie pielęgnują głęboki szacunek wobec ziemi żywicieli, a na ich twarzach można odczytać szczególną dumę. Dlatego nie wahaj się, wyrusz szlakami, którymi wśród dumnych miast średniowiecznych, twierdz, klasztorów i barokowych pałaców – od Osijeku, Vinkovców, Pożegi, Slavonskiego Brodu aż do Vukovaru i Iloku, kłusują szlachetne miejscowe konie rasy lipican-

er z Đakova, gdzie gniazda wiją rzadkie ptaki, a nad horyzontem przelatują stada dzikich gęsi wzbijających się znad słynnego parku przyrody Kopački Rit. Odkryj klasztor franciszkanów w Iloku, w którym pochowany jest słynny włoski zakonnik Jan Kapistran i barokowe twierdze w Slavonskim Brodu i Osijeku - prawdziwe metropolie i centra kulturalne Panonii, w których uniwersyteckiej i naukowej aurze wyrosło dwóch chorwackich noblistów. Na koniec przespaceruj się malowniczą uliczką slawońskiej wioski zwaną tu 'šorem'. Na niej można zobaczyć ludowe stroje zdobione szczególnie pięknym tradycyjnym haftem i złotą nicią, delectować się zapachem smakowitej szynki i fenomenalnego 'kulenu' unoszącym się z kuchni, a w kotłach dostrzec słynny 'fiš-paprikaš'. Witamy w Slavonii!

[1.]

[2.]

[3.]

[4.]

[5.]

[6.]

[7.]

[8.]

PRZYRODA

Park przyrody Papuk – park o naturalnym charakterze biologicznym, geologicznym i kulturowym / **Park przyrody Kopački rit** – mokradła, rezerwat bagienny, siedlisko jeleni i innych dzikich zwierząt, rezerwat ornitologiczny, tarlisko / **Gajna (Slavonski Brod)** – charakterystyczny krajobraz / **Radiševo (Županja)** – rezerwat leśny / **Erdut** – charakterystyczny krajobraz / **Bijela topola (Valpovo)** – pomnik przyrody / **Virovitica** – zabytek architektury parkowej / **Spačva** – charakterystyczny krajobraz

| 10. |

| 9. |

| 11. |

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Twierdza Brod i klasztor (Slavonski Brod) – twierdza z XVIII w. zaliczana jest do największych obiektów fortyfikacyjnych w Chorwacji; barokowy klasztor franciszkanów / **Tvrđa (Osijek)** – romantyczne centrum starego miasta / **Pałac Odesbalchi i średniowieczne mury miejskie (Ilok)** – renesansowa architektura parkowa, kościół i klasztor św. Jana Kapistrana / **Pałac Pejačević (Našice)** – pałac z elementami barokowo-klasycystycznymi z roku 1804 i parkiem, który stanowi chroniony zabytek przyrody / **Zwyczaje Zielonoświątkowe 'Kraljice' (Ljelje) w miejscowości Gorjani** – Reprezentatywna Lista Dziedzictwa Niematerialnego UNESCO / **Bečarac ze Slawonii, Baranji i Srijemu** – UNESCO Reprezentatywna lista dziedzictwa niematerialnego

| 13. |

WARTE ODKRYCIA

Państwowa stadnina koni rasy lipicaner (Đakovo) – założona jeszcze w XIII w., obecnie stadnina stanowi bardzo wartościowy materiał genetyczny / **Vukovar** – barokowy klasztor franciszkanów i Kościół św. Filipa i Jakuba, pałac Eltz / **Đakovo** – barokowa katedra i pałac biskupi / **Valpovo, Donji Mihaljac** – barokowe pałace / **Prandau Mailath i Prandau Normann** / **Požega** – Kościół św. Wawrzyńca z XIV w. / **Uzdrowisko** – Bizovac, Terme Lipik

| 14. |

TURYSTYKA PLUS

Myslistwo, wędkarstwo, szlaki winne, piesze i rowerowe, jazda konna

| 15. |

GASTRONOMIA

‘Čobanac’, paprykarz rybny, ‘slavonski kulen’ i ‘kulenova seka’, wino ‘Iločki Traminac’, rakija, šljivowica

| 16. |

FOTOGRAFIA TYTUŁOWA: **Slawonia** / D. Rostuhar | 1. **Našice** / M. Topić | 2. **Ilok** / I. Biočina | 3. **Sloneczniki** / H. Serdar | 4. **Bečarac ze Slawonii, Baranji i Srijemu** / M. Romulić & D. Stojčić | 5. **Slawonia** / D. Rajle | 6. **Ilok** / I. Biočina | 7. **Zmajevci, Baranja** / B. Prezelj | 8. **Đakovo** / I. Biočina | 9. **Papuk** / M. Romulić & D. Stojčić | 10. **Piwnica winna** / M. Romulić & D. Stojčić | 11. **Park przyrody Kopački rit** / G. Šafarek | 12. **Ilok** / I. Biočina | 13. **Đakovo** / M. Romulić & D. Stojčić | 14. **Đakovo** / S. Gobbo | 15. **Wioślarstwo** / D. Rajle | 16. **Gołabki** / M. D. Pečanić | 17. **Osijek** / G. Šafarek | 18. **Osijek** / D. Mance

| 17. |

| 18. |

Lista przedstawicielstw Chorwackiej Wspólnoty Turystycznej

Croatian National Tourist Board

Ibberov trg 10/IV
10000 Zagreb, Croatia
TEL: +385 1 4699 333
FAX: +385 1 4557 827
E-MAIL: info@htz.hr
WEB: www.hrvatska.hr,
www.facebook.com/croatia.hr,
www.youtube.com/croatia,
www.issuu.com/croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus

Österreich
E-MAIL: office@kroatiens.at
WEB: at.croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus

Frankfurt/M, Deutschland
E-MAIL: info@visitkroatien.de
WEB: de.croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus

München, Deutschland
E-MAIL: office@visitkroatien.de
WEB: de.croatia.hr

Ente Nazionale Croato per il Turismo

Italia
E-MAIL: info@enteturismocroato.it
WEB: it.croatia.hr

Chorvatské turistické združení

Česká republika
E-MAIL: info@htz.cz
WEB: cz.croatia.hr

Chorvátske turistické združenie

Slovenská republika
E-MAIL: info@htz.sk
WEB: sk.croatia.hr

Horvát Idegenforgalmi Közösség

Magyarország
E-MAIL: info@htz.hu
WEB: hu.croatia.hr

Office National Croate de Tourisme

France
E-MAIL: info@croatie-tourisme.fr
WEB: fr.croatia.hr

Croatian National Tourist Office

United Kingdom
E-MAIL: info@croatia-london.co.uk
WEB: gb.croatia.hr

Croatian National Tourist Office

USA
E-MAIL: cntony@earthlink.net
WEB: us.croatia.hr

Chorwacka Wspólnota Turystyczna

Polska
E-MAIL: info@visitcroatia.pl
WEB: pl.croatia.hr

Kroatiska Turistbyrå

Sverige
E-MAIL: croinfo@telia.com
WEB: se.croatia.hr

Kroatisch Nationaal Bureau

Voor Toerisme
Nederland
E-MAIL: nl@infocroatia.net
WEB: nl.croatia.hr

Kroatische Nationale Dienst voor Toerisme – Office National Croate du Tourisme

België – Belgique
E-MAIL: be@infocroatia.net
WEB: be.croatia.hr

Хорватское туристическое сообщество

Russia
E-MAIL: htzmoskva@mail.ru
WEB: ru.croatia.hr

Hrvaška turistična skupnost

Slovenija
E-MAIL: info@hts-slovenija.si
WEB: si.croatia.hr

克罗地亚国家旅游局上海代表处

China
E-MAIL: info@cntbsh.cn
WEB: www.croatia.hr

Impresum

WYDAWCA:

Chorwacka Wspólnota Turystyczna

POMYSŁ I PROJEKT:

Zviz studio / Željka Županić

TEKST:

Paola Orlić

TLUMACZENIE, KOREKTA:

Spes, Zagreb / Artur J. Bukowski / Stentor, Zagreb

ZDJĘCIA:

Ante Verzotti / Aleksandar Gospić / Boris Kragić
/ Boris Kačan / Boris Štajduhar / Božidar Prezelj
/ Brotherside / Darko Vurušić / Damil Kalogjera /
Damir Fabijanić / Damir Rajle / Darko Vurušić /
Denis Peroš / Davor Rostuhar / Davorin Mance /
Domagoj Sever / Dražen Bota / Goran Sekula / Goran
Šafarek / Hrvoje Serdar / Igor Šeler / Igor Toml-
jenović / Igor Zirojević / Ivo Biočina / Ivan Čorić
/ Ivo Pervan / Julien Duval / Luka Esenko / Luka
Tambača / Matija Špelić / Marin Topić / Mario Jelavić
/ Mario Hlača / Mario Romulić & Dražen Stojčić /
Marko Vrdoljak / Mladen Šcerbe / Nenad Ruzskowski
/ Nikola Matić / Petar Trinajstić / Rómeo Ibršević
/ Renco Kosinožić / Robert Rajtić / Saša Četković /
Siniša Gulić / Sergio Gobbo / Stipe Surać / Tomislav
Rastićervan / Twierdza Kultury Szybenik / Vedran
Metelko / Zvonimir Tanocki / Zlatko Ramničar / Zlat-
ko Sunko / Zoran Jelača / Željko Krčadinac / Archi-
wum Wspólnoty Turystycznej Żupanii Istrijskiej /
Archiwum Wspólnot Turzstzczynej miasta Opatija
/ Archiwum Wspólnot Turzstzczynej miasta Rijeka /
Archiwum Wspólnoty Turystycznej Kvarneru Archi-
wum Wspólnoty Turystycznej Miasta Dubrownika /
Archiwum Wspólnoty Turystycznej Miasta Zagrzebia
/ Archiwum Parku Narodowego Brioni / Archiwum
Wspólnoty Turystycznej Żupanii Šibenicko-kninskiej
/ Archiwum Wspólnoty Turystycznej Miasta Komiža

REALIZACJA:

Zviz studio / Željka Županić

DRUK:

Radin print d.o.o., Sveta Nedelja

ROK WYDANIA:

2019.

Wydawca nie gwarantuje, że wszystkie
zamieszczone informacje są w pełni
aktualne oraz nie ponosi odpowiedzialności
w przypadku, gdy informacje są niedokładne
lub uległy zmianie.

Gratis

CHORWA CJA
Pełna życia